

Majandustulemused põllumajandusliku raamatupidamise andmebaasi andmetel

09.12.2016

Marju Aamisepp

Maamajanduse Infokeskus

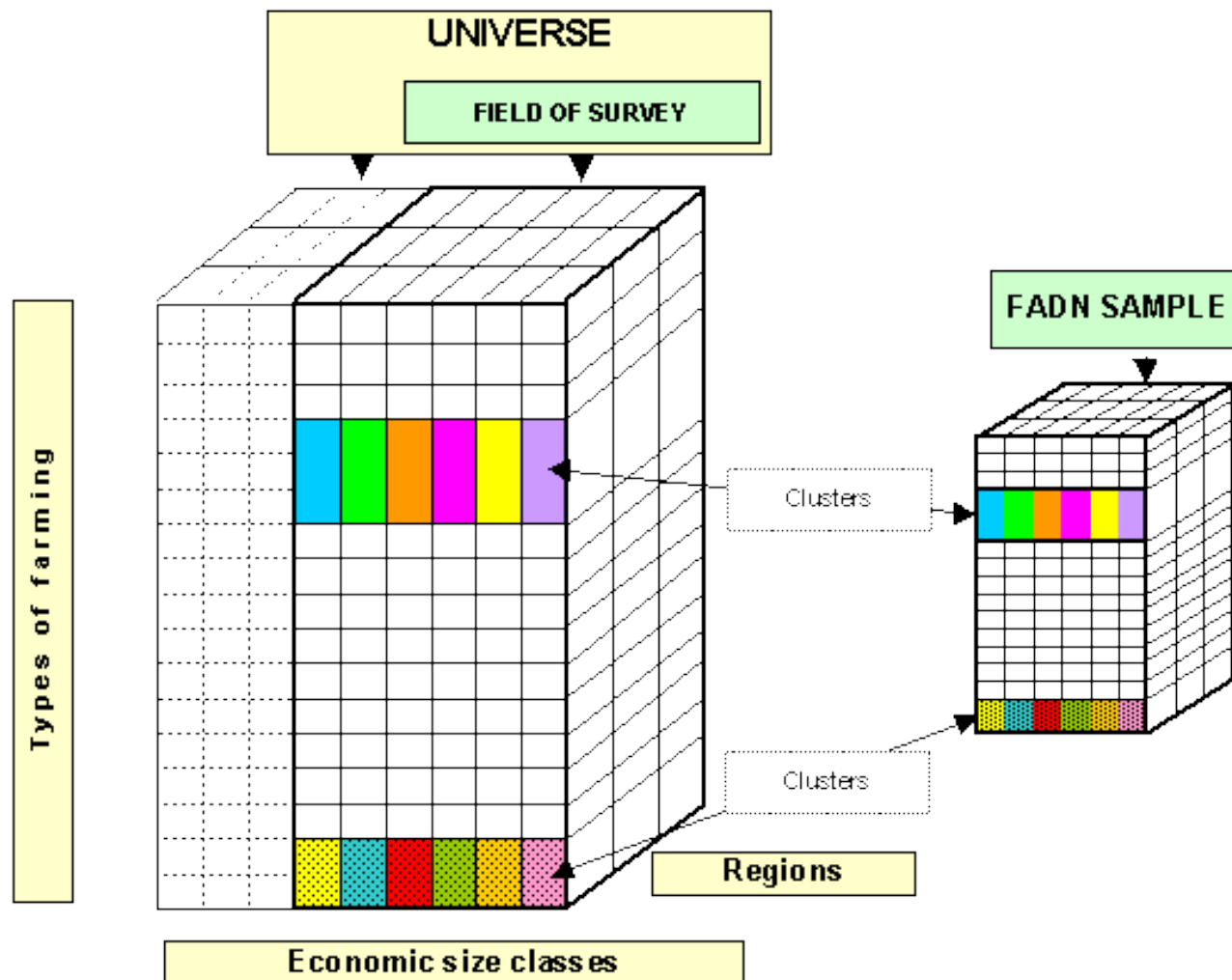
Põllumajandusliku raamatupidamise andmebaas (FADN)

- Loodi 1965 põllumajanduslike majapidamiste sissetulekute ja majandustulemuste analüüsimiseks
- Kohustuslik kõigile liikmesriikidele
- Ainus andmeallikas mikromajanduslikul tasandil, ühtlustatud metoodika kogu ELis
  - Kokku ~5 miljonit majapidamist, valimi suurus ~84 000
  - Esindatud ~90% kasutusel olevast põllumajandusmaast ja põllumajanduslikust tootmisest kogu ELis

FADN Eestis

- Kontaktasutus - Maamajanduse Infokeskus
  - alustati 1996
  - andmebaas alates 2000
  - ELi andmebaasis alates 2004
- Juhtkomisjon kontaktasutuse töö korraldamiseks
  - Esindajad põllumajandusministeeriumist, Maaülikoolist, Statistikaametist, Põllumajandus-Kaubanduskojast ja tootjaorganisatsioonidest
- Lepingulised andmekogujad üle Eesti

FADN üldkogum ja valim

Põllumajandustootjate üldkogum ja valim

19 000 põllumajanduslikku majapidamist
Majandusliku suuruse alampiir 4000 eurot

Üldkogumis

- 7578 tootjat

Valimis 2015

- 661 tootjat

FADN valim ja esindatus, 2015

	Majandusliku suuruse klass													Esin- datus
	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	Kõik	
Taimakasvatus	13	24	20	31	40	52	22	6	5		1		214	12,6
Aiandus	5	8	6	4	8	3	4						38	7,2
Püsikultuurid	2	4	2	3	2	1	1						15	5,7
Piimatootmine	4	8	5	6	15	29	21	8	6	12	17	7	138	9,0
Loomakasvatus	20	31	22	28	18	10	2	1					132	14,5
Sea- ja linnukasv		2		2	2	2	2	2	3	3	4		22	5,2
Segatootmine	17	14	16	8	11	16	5	2	3	3	7		102	7,7
KOKKU	61	91	71	82	96	113	57	19	17	18	29	7	661	11,5
Esindatus	35,8	16,4		9,7		4,4				2,7				11,5

Tootmistüübid

Tootmistüübid üldisel tasemel

Tootmistüübid peamisel tasemel ja põhiline tootmissuund

Taimakasvatus (A)

- 15 Teravilja, õli- ja valgukultuuride kasvatamine
- 16 Üldine taimakasvatus

Aiandus (B)

- 21 Aiandus katmikalal
- 22 Aiandus avamaal
- 23 Muu aiandus (k.a puukoolid)

Püsilikultuurid (D)

- 35 Viinamarjakasvatus
- 36 Puuviljakasvatus
- 38 Erinevate püsilikultuuride kasvatamine

Piimatootmine (E)

- 45 Piimatootmine

Loomakasvatus (F)

- 46 Lihaveisekasvatus
- 47 Piima- ja lihaveisekasvatus
- 48 Lamba- ja kitsekasvatus, muud karjatatavad loomad

Sea- ja linnukasvatus (G)

- 51 Seakasvatus
- 52 Linnukasvatus
- 53 Erinevate teratoiduliste kasvatamine

Segatootmine (H)

- 61 Segataimekasvatus (põllukultuurid, aiandus, püsilikultuurid)
- 73 Segaloomakasvatus, peamiselt karjatatavad loomad
- 74 Segaloomakasvatus, peamiselt teratoidulised
- 83 Segataimekasvatus, lisaks karjatatavad loomad
- 84 Muud taime- ja loomakasvatuse kombinatsioonid

Kogutavad andmed

Ettevõtte struktuur

- Põllukultuuride kasvupind
- Loomade arv
- Tööjõud

Tootmine

- Taimekasvatustoodang ja kulud
- Loomakasvatustoodang ja kulud
- Kõrvaltegevus ja kulud

Finantsid

- Toetused
- Sissetulekud ja kulud
- Bilansinäitajad

Andmete kasutamine

- Maaeluministeeriumi päringud
- OECD Network for Farm Level Analysis
  - Eesti osaleb alates aastast 2009
  - Andmete esitamine vastavalt konkreetse projekti vajadustele
- Riigikogu Maaelu komisjon
  - Eesti piima- ja sealihatootjate konkurentsivõime lähiriikide võrdluses, FADN 2010-2014
- Piima omahinna arvutamine spetsialiseerunud piimatootjate grupis

OECD Network for Farm Level Analysis

- Eesti osaleb aktiivselt võrgustiku töös alates aastast 2009
  - ▣ Eesti kohta andmete esitamine OECDsse vastavalt iga projekti jaoks väljatöötatud päringutele
  - ▣ Töökoosolekud kaks korda aastas
    - Arutelud kasutatavate meetodikate üle
    - Andmete esitamine vastavalt konkreetse projekti vajadustele
    - Analüüsi esialgsete tulemuste kommenteerimine ja täpsustamine ning vajadusel ka lisaandmete esitamine

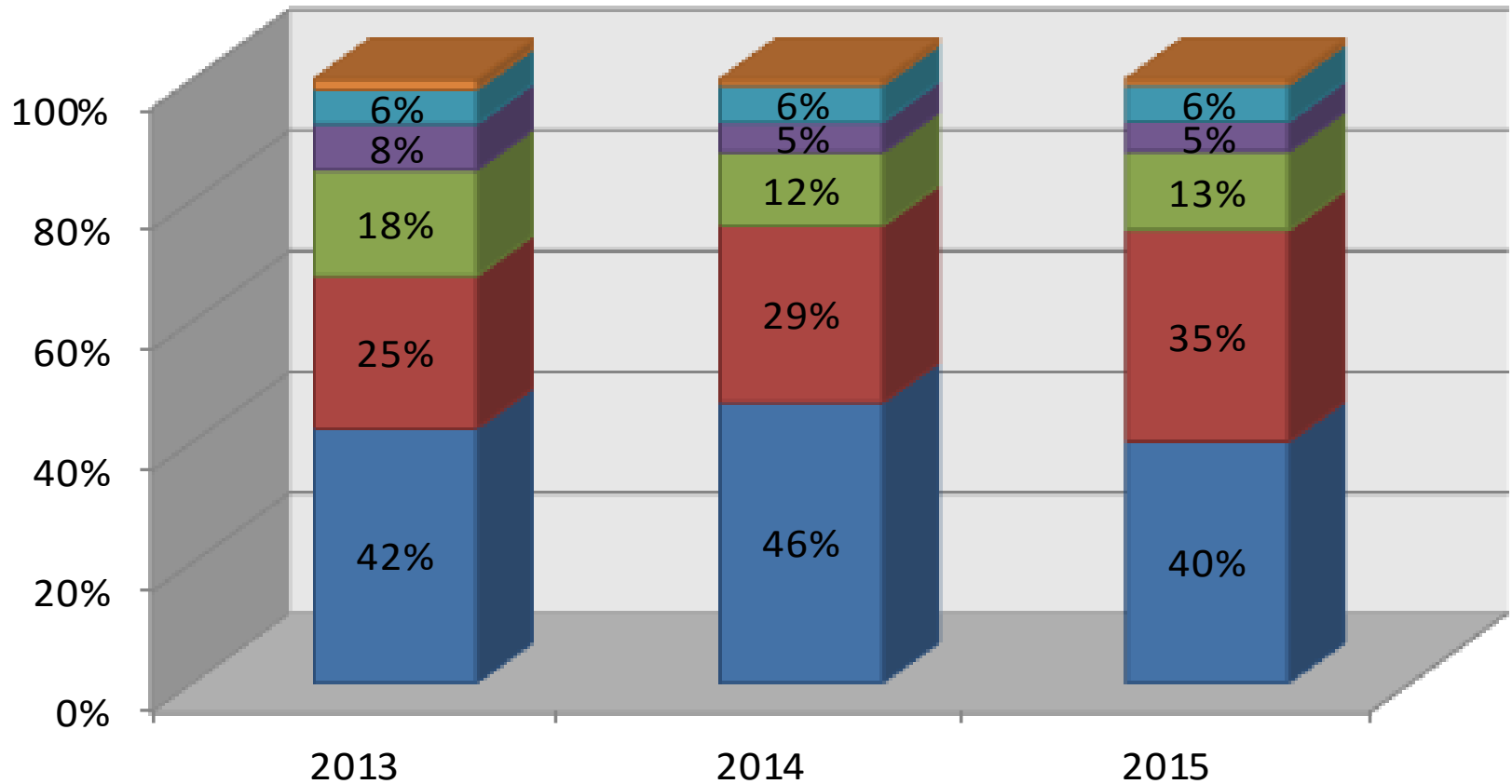
OECD Network for Farm Level Analysis (2)

- *Farm Level Analysis of Risk and Risk Management: Cross Country Analysis, 2010*
- *Distribution of Support and Income in Agriculture, 2011*
- *Cross Country Analysis of Farm Performance, 2012-2013*
- *Farm Level Productivity Estimation: Dairy Sector, 2013-2014*
- *Cross-country comparison of Farm Size Distribution, 2014-2015*

Üldised tulemused, 2013-2015

	2013	2014	2015
Põllumajandusmaa, ha	115,5	121,5	120,3
Põllumajandusloomad, lü	36,3	37,5	35,7
Tööjõud, tju	1,9	1,9	1,8
Kogutoodangu suhe kogukuludesse	0,89	0,87	0,86
- - sama, koos toetustega	1,10	1,06	1,05
Kogutoodangu väärtus, €/ha	854	839	860
Toetused (v.a investeeringutele), €/ha	199	181	188
Kogukulud, €/ha	955	963	994
Põllumajanduslik müügitulu, €/ha	641	641	644
Netolisandväärtus tööjõuühiku kohta, €	15 151	14 077	14428
Toetuste osakaal sissetulekutes	22%	20%	21%

Kogutoodang, 2013-2015

■ Piimatootmine (E)

■ Taimekasvatus (A)

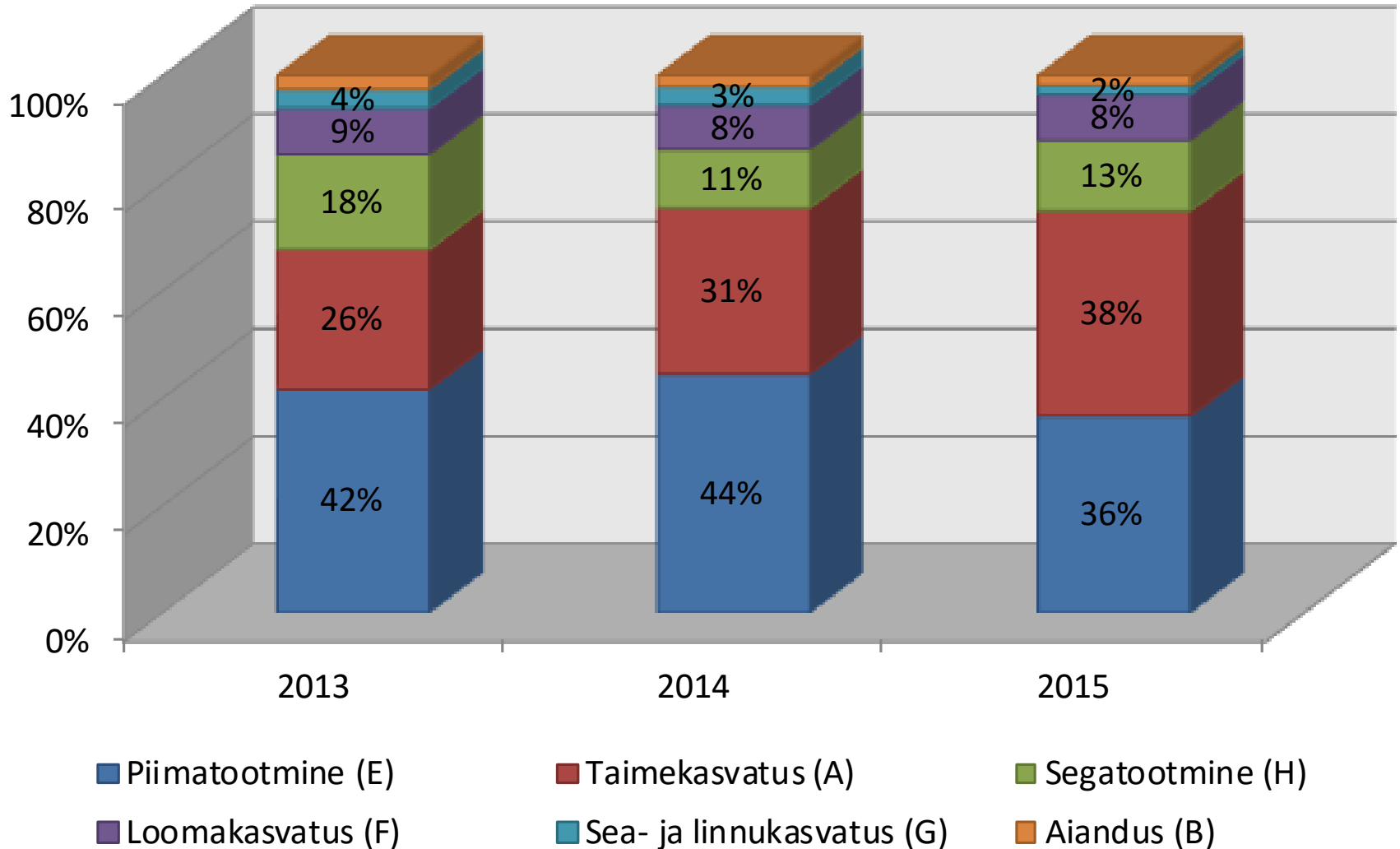
■ Segatootmine (H)

■ Sea- ja linnukasvatus (G)

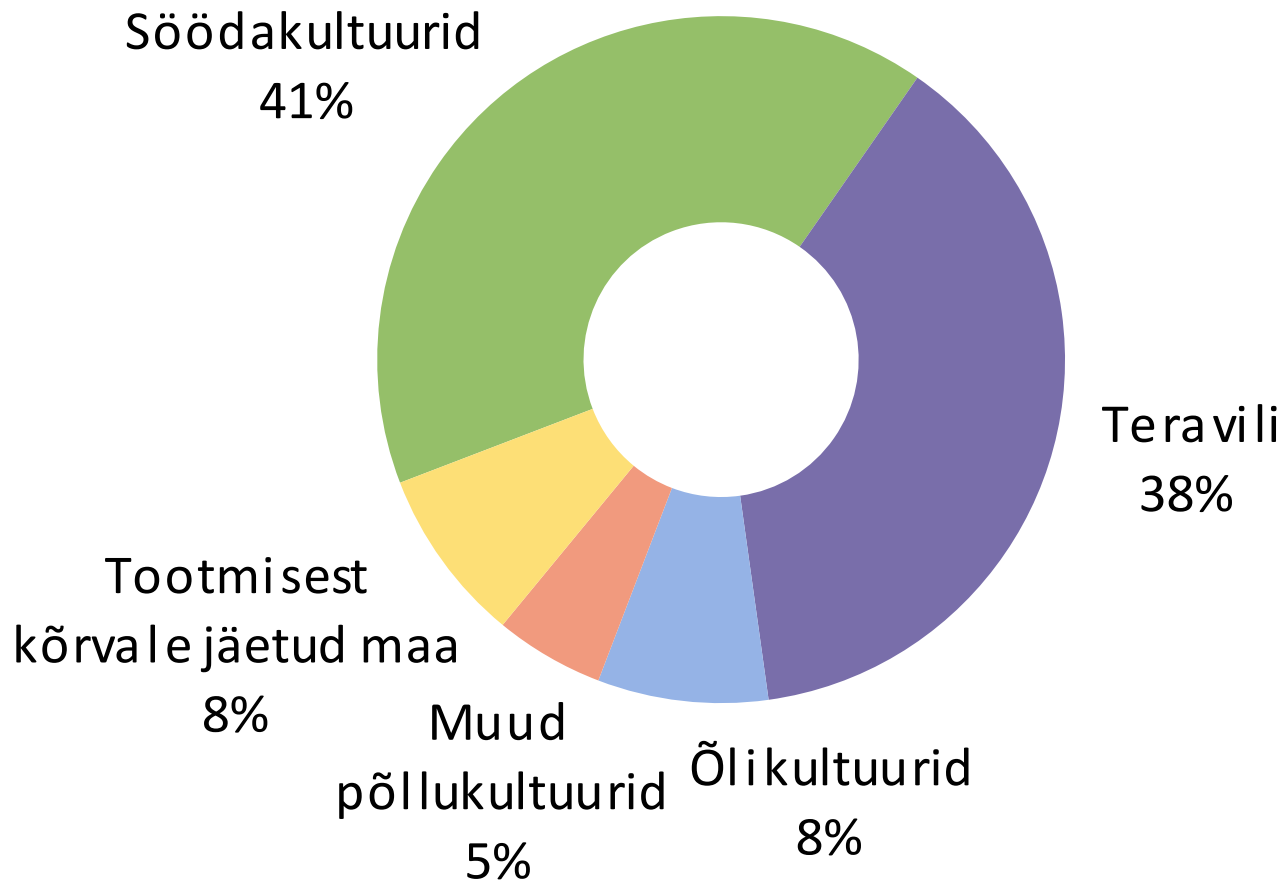
■ Loomakasvatus (F)

■ Aiandus (B)

Netolisandväärtus, 2013-2015

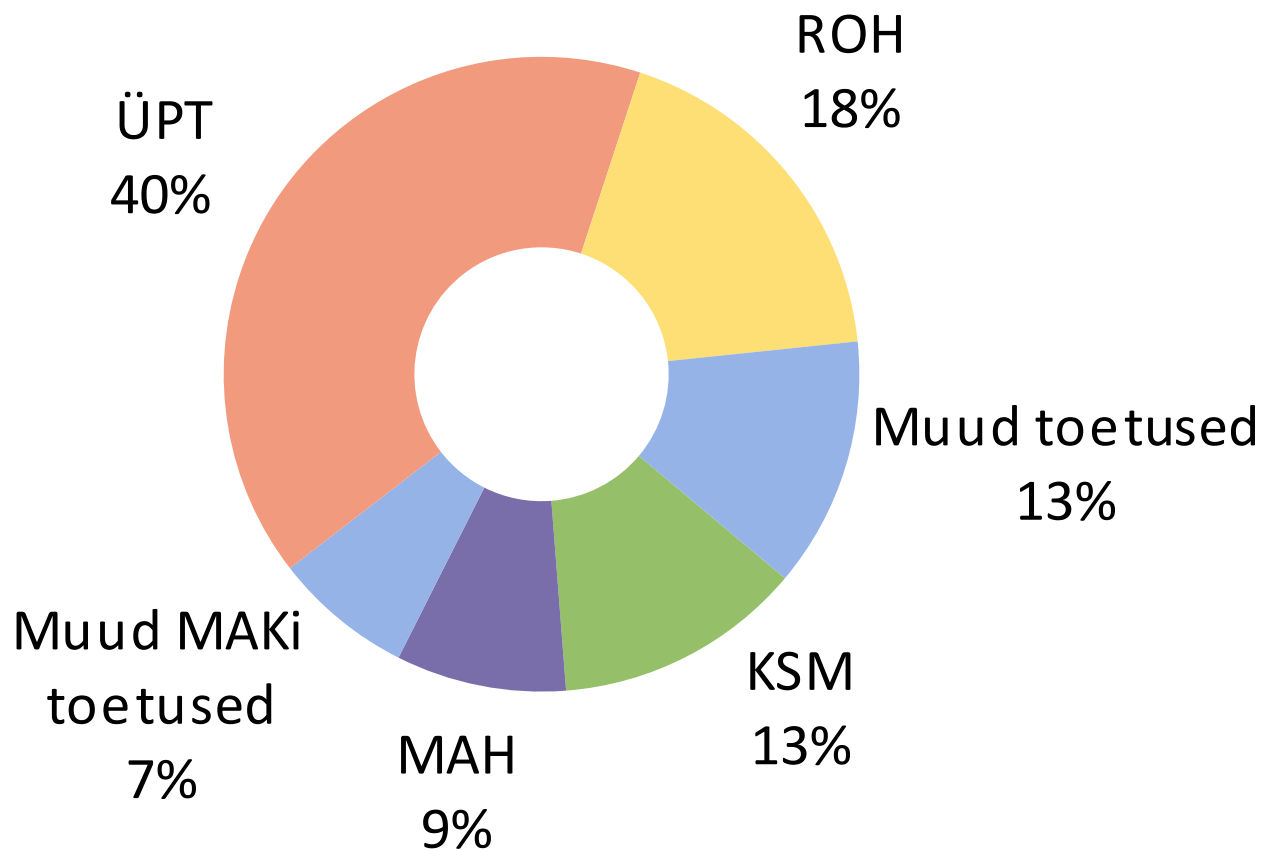

Maakasutuse struktuur, 2015

Keskmiselt 120 ha, 62% renditud maa

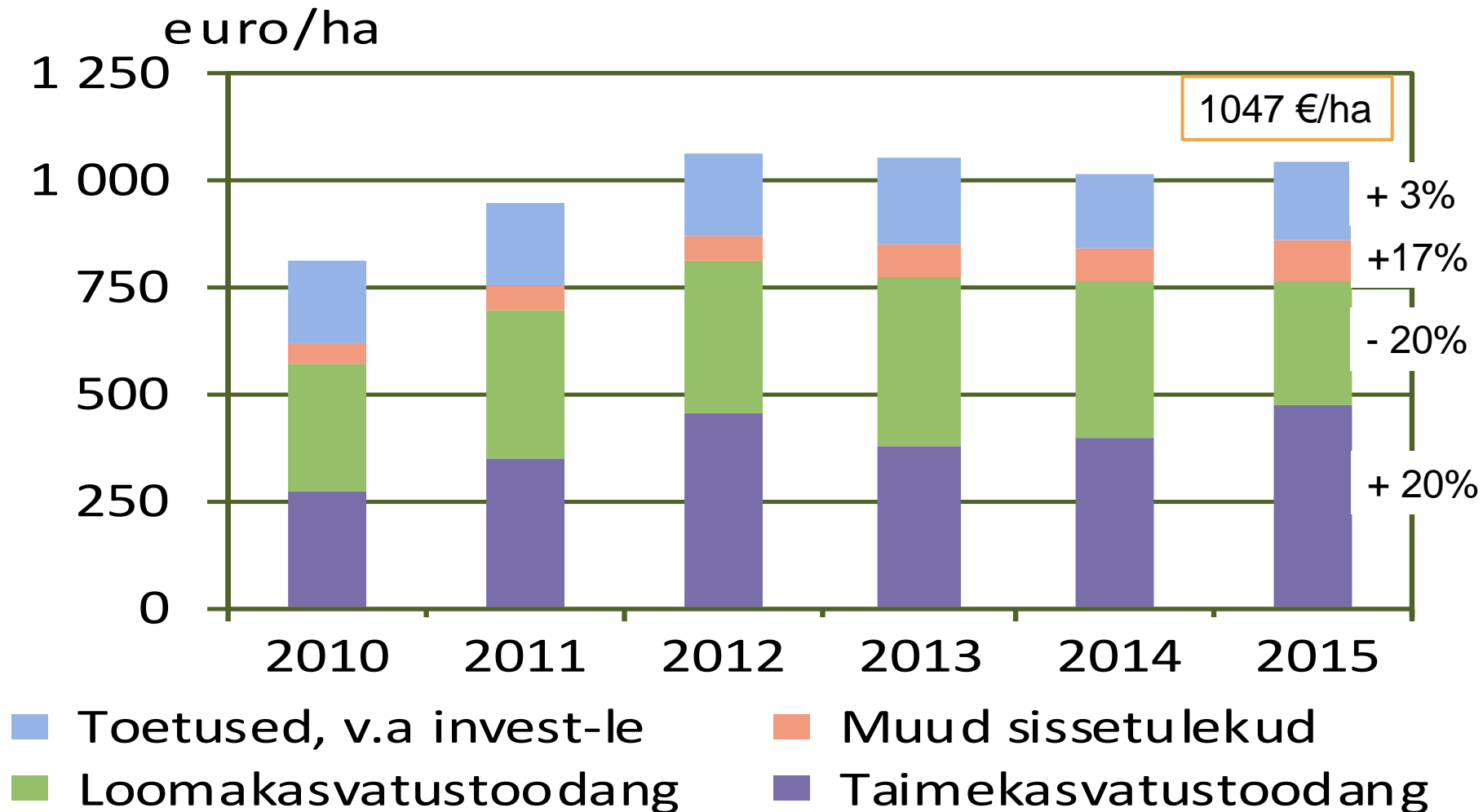
Toetused (v.a invest), 2015

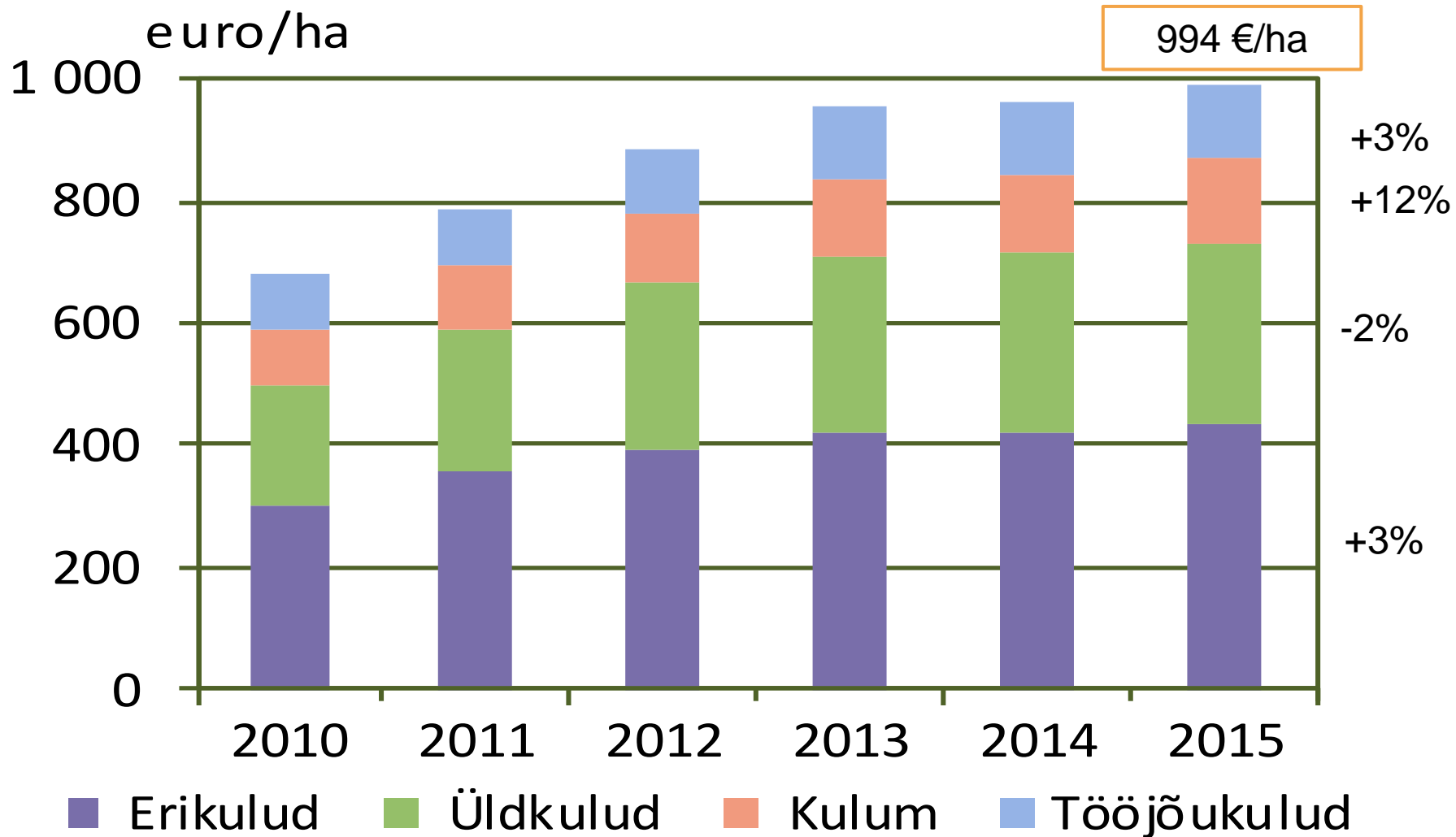
22 565 € ettevõtte kohta
188 €/ha

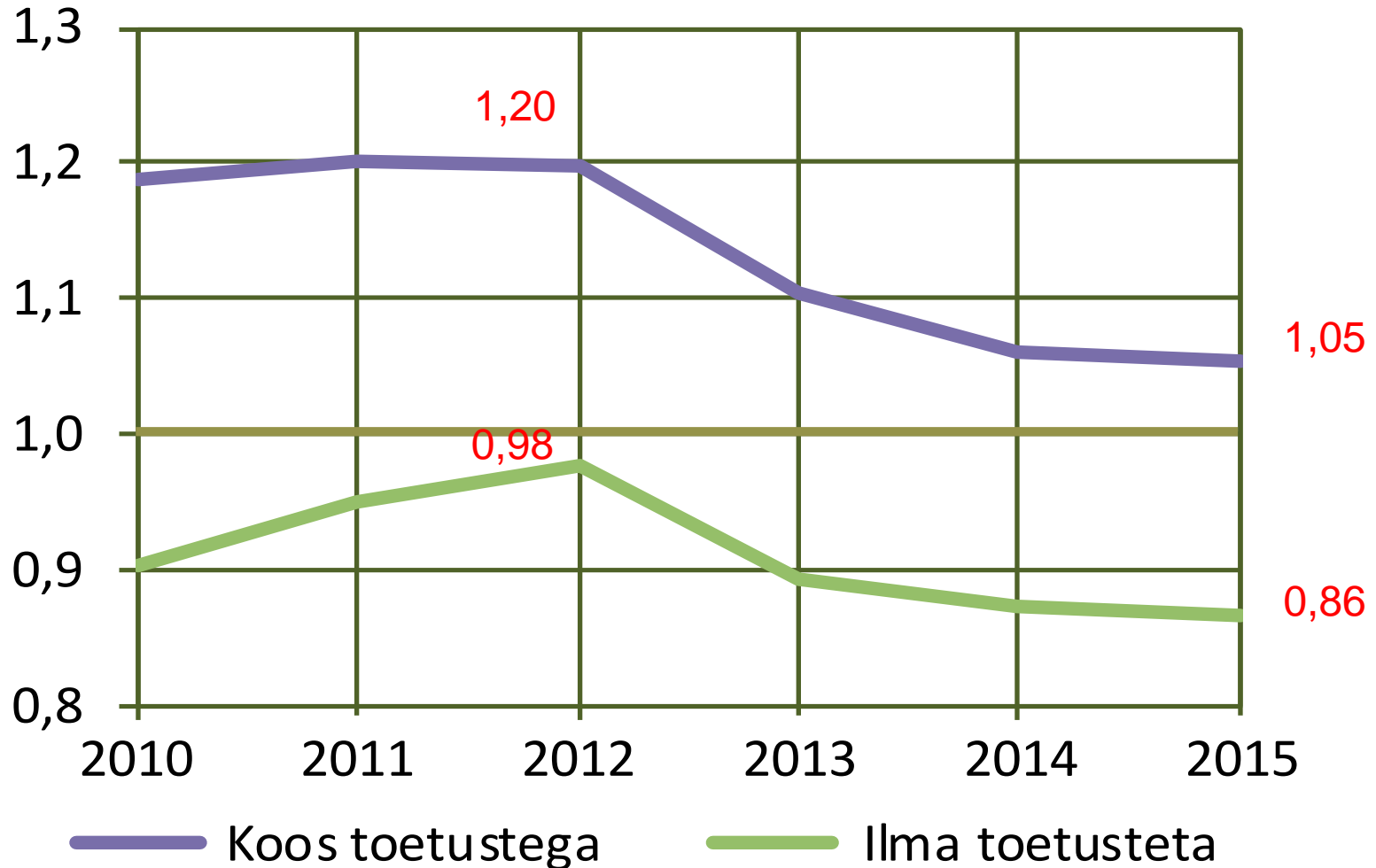
Kogutoodang, 2010-2015

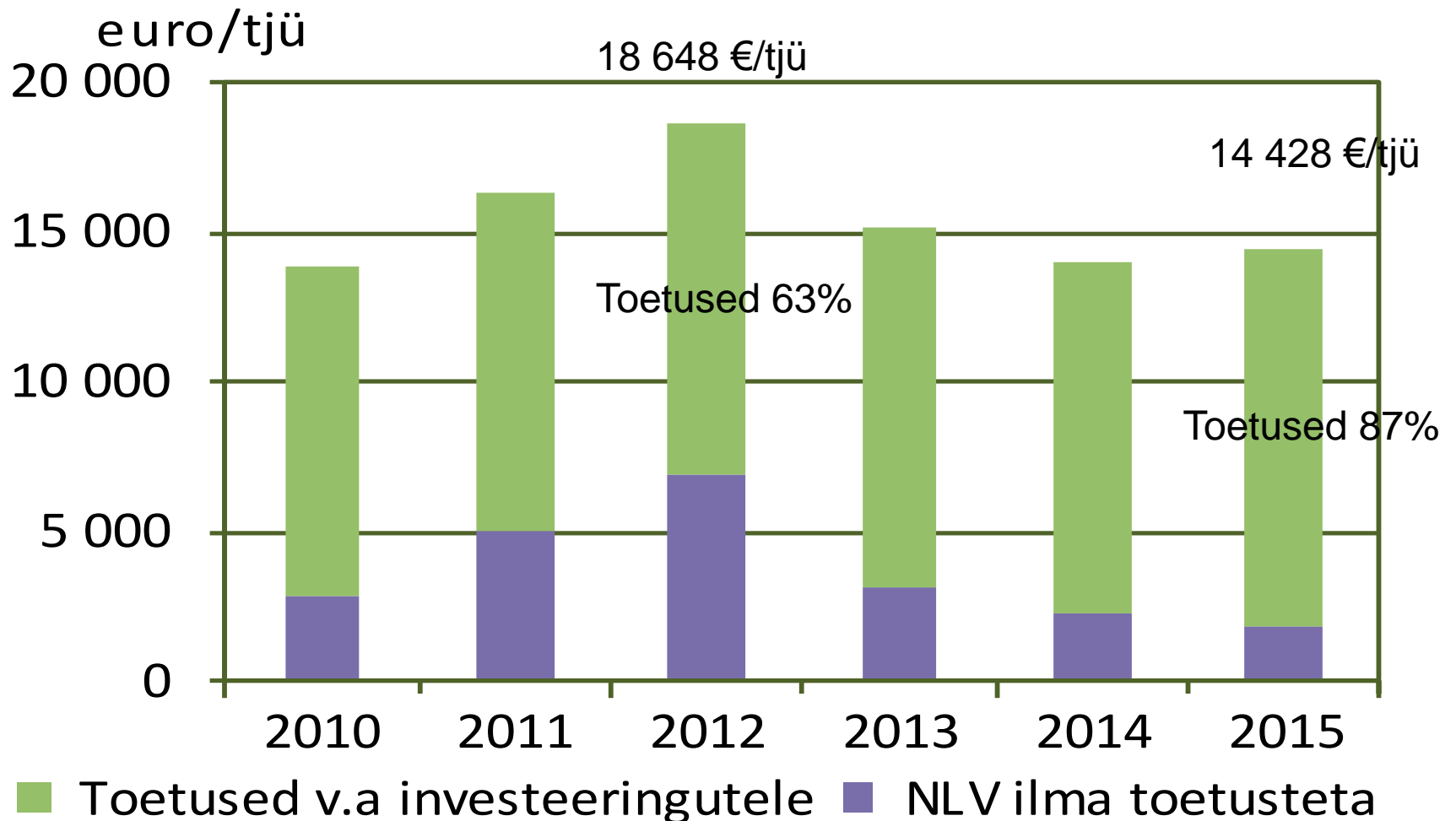
Kogukulud, 2010-2015

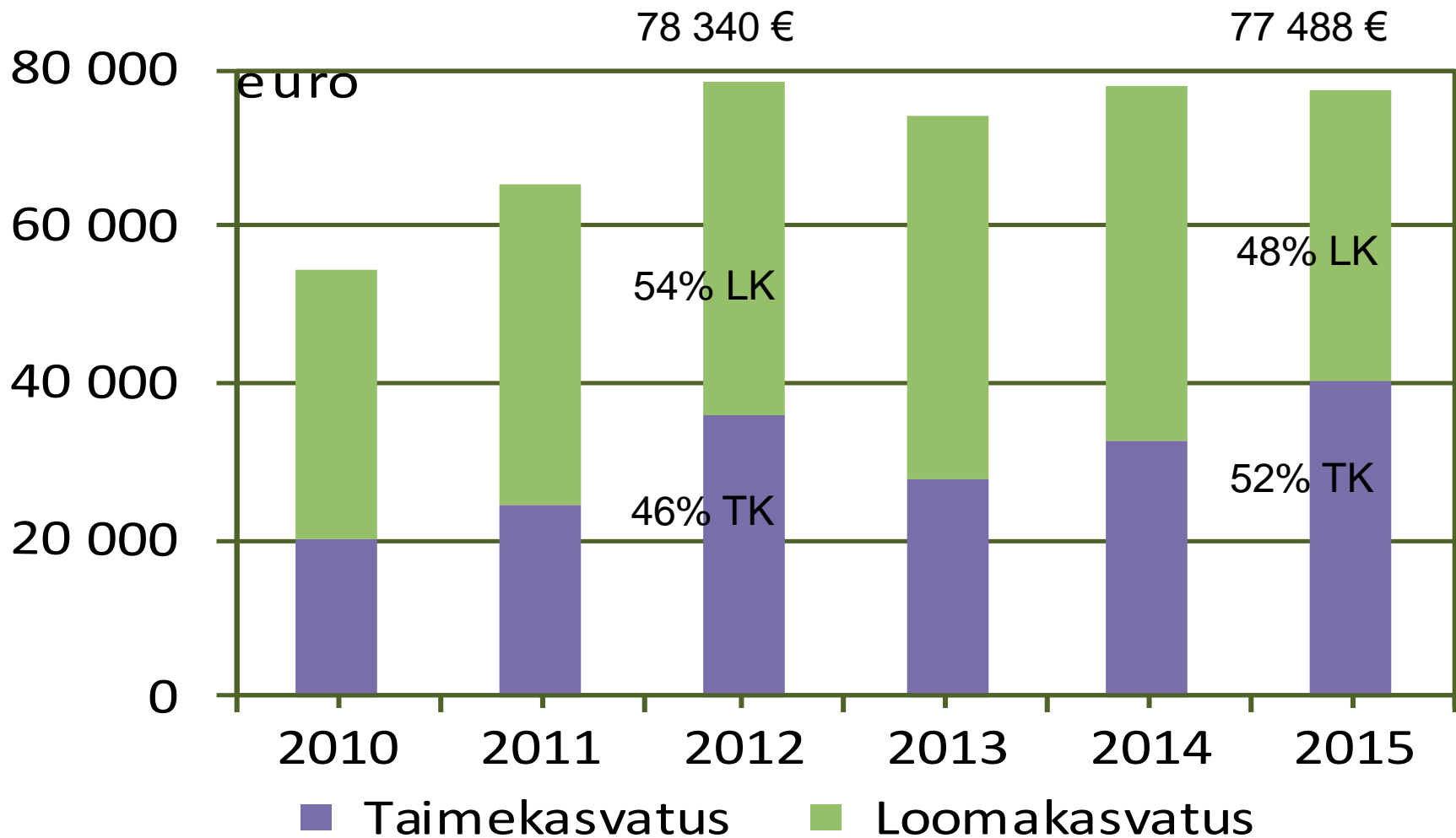
Kogutoodangu ja kogukulude suhe

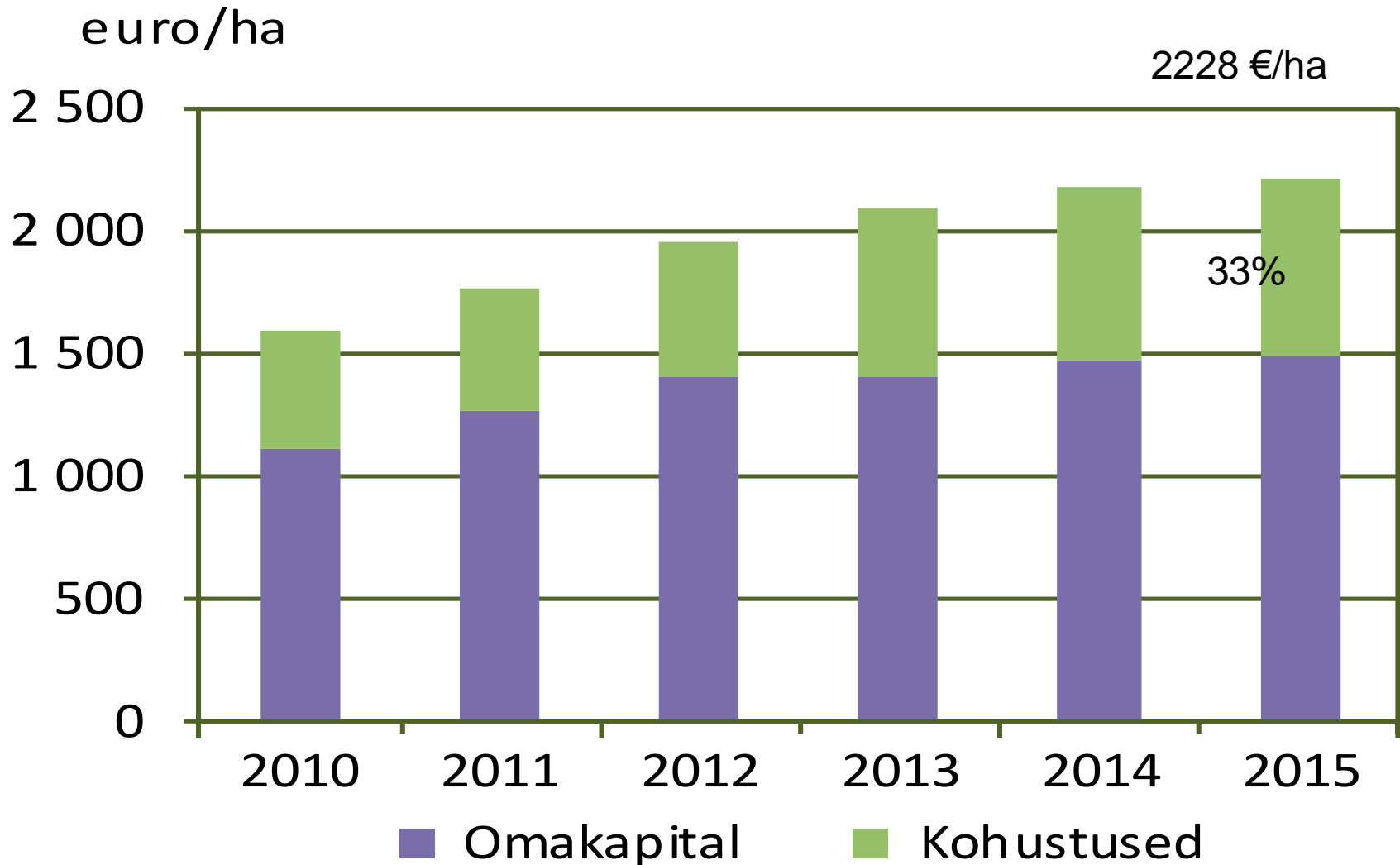
NLV tööjõu aastaühiku kohta

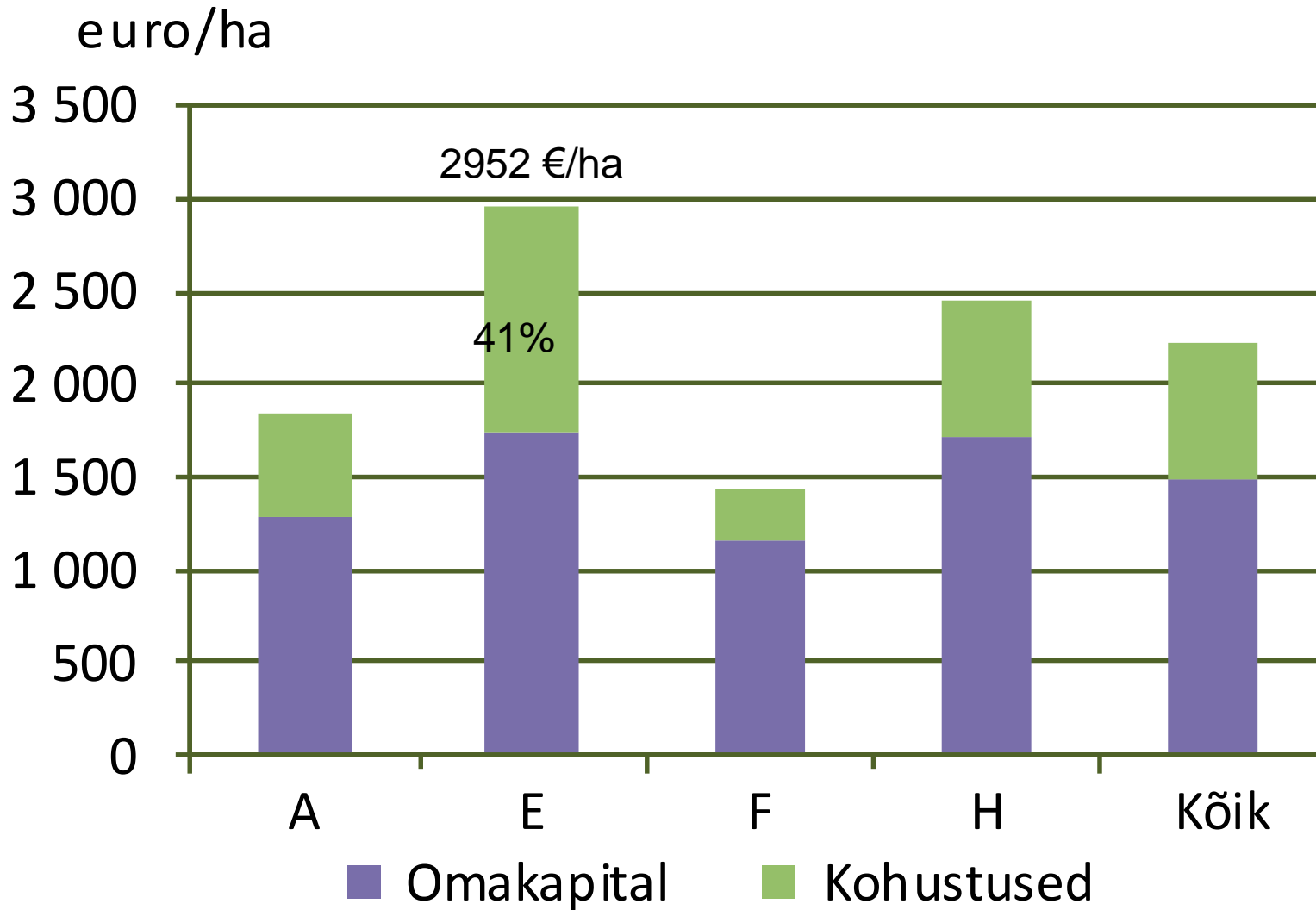
Põllumajanduslik müügitulu

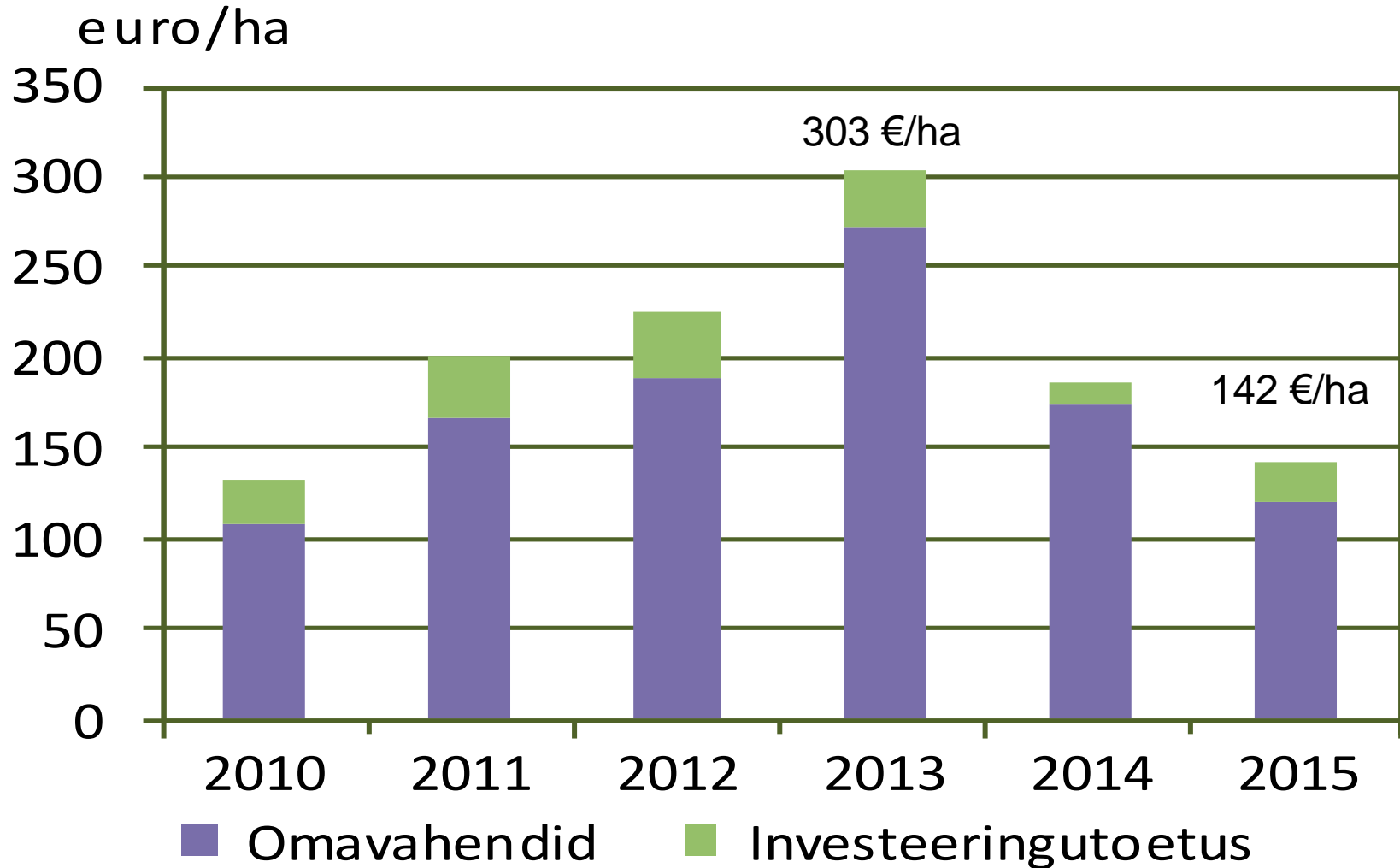
Kapitalistruktuur

Kapitalistruktuur, 2015

Investeeringud, 2010-2015

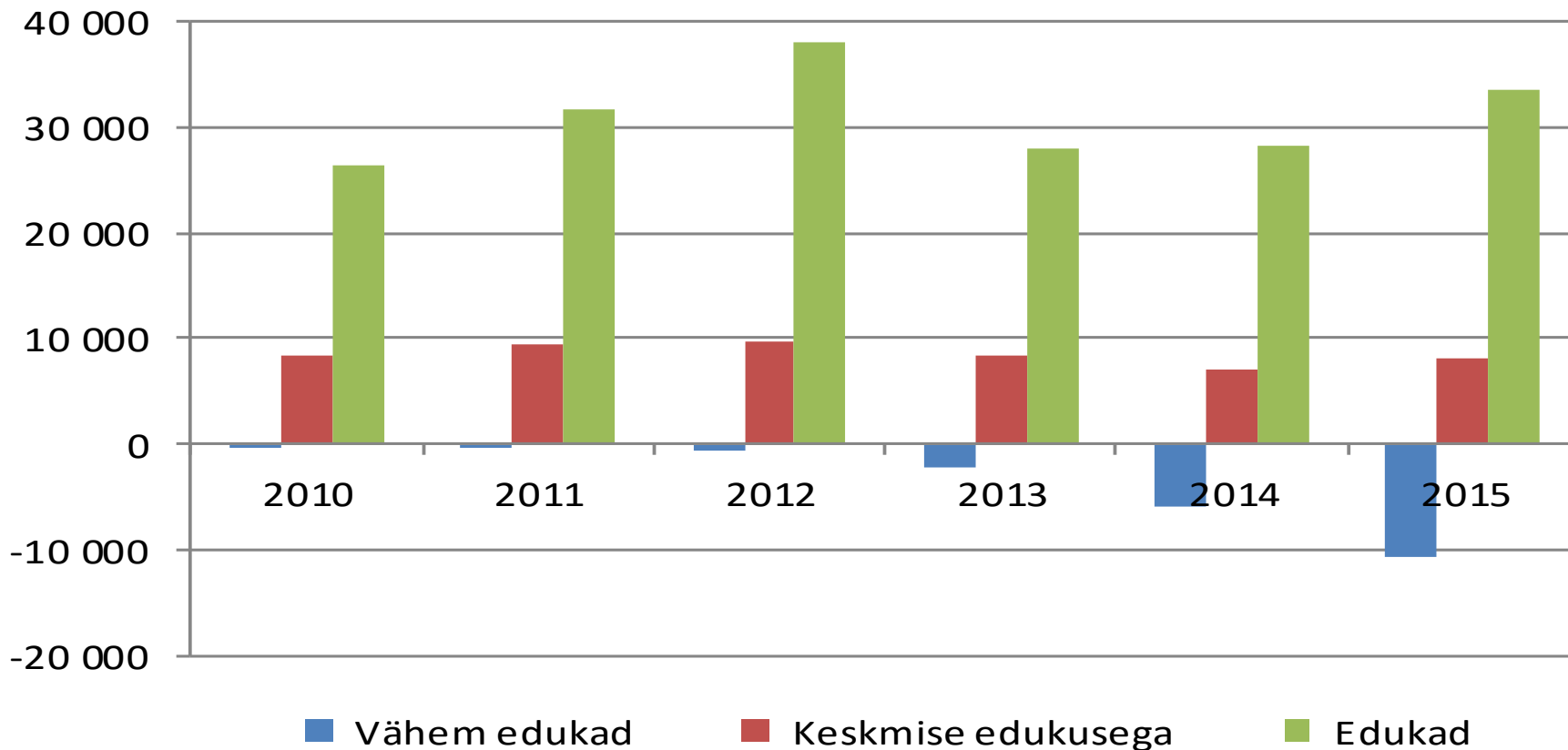

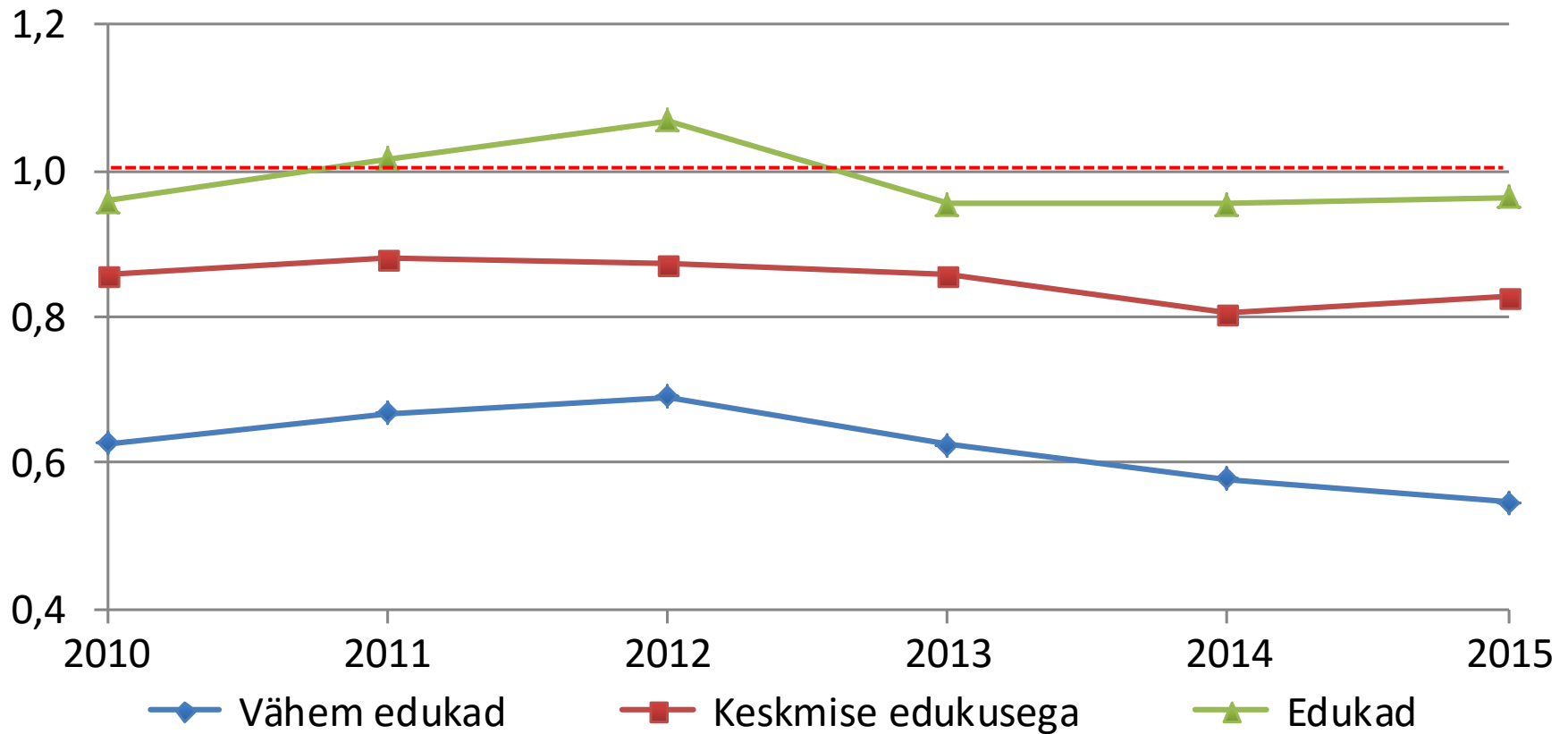
Edukad ja vähem edukad, 2015

	Vähem edukad	Keskm. edukad	Edukad
Põllumajandusmaa, ha	56	70	285
Tööjõud, tju	1,3	1,6	2,8
Kogutoodangu suhe kogukuludesse	0,54	0,83	0,96
- - sama, koos toetustega	0,70	1,04	1,15
Kogutoodangu väärtus, €/ha	677	772	940
Toetused (v.a investeeringutele), €/ha	186	195	184
Kogukulud, €/ha	1241	933	975
Põllumajanduslik müügitulu, €/ha	318	329	298
Netolisandväärtus, €/tju	-10 751	8 169	33 642
Toetuste osakaal sissetulekutes	27%	26%	20%
Kohustuste osakaal koguvearvas	38%	27%	35%

NLV tööjõu aastaühiku kohta

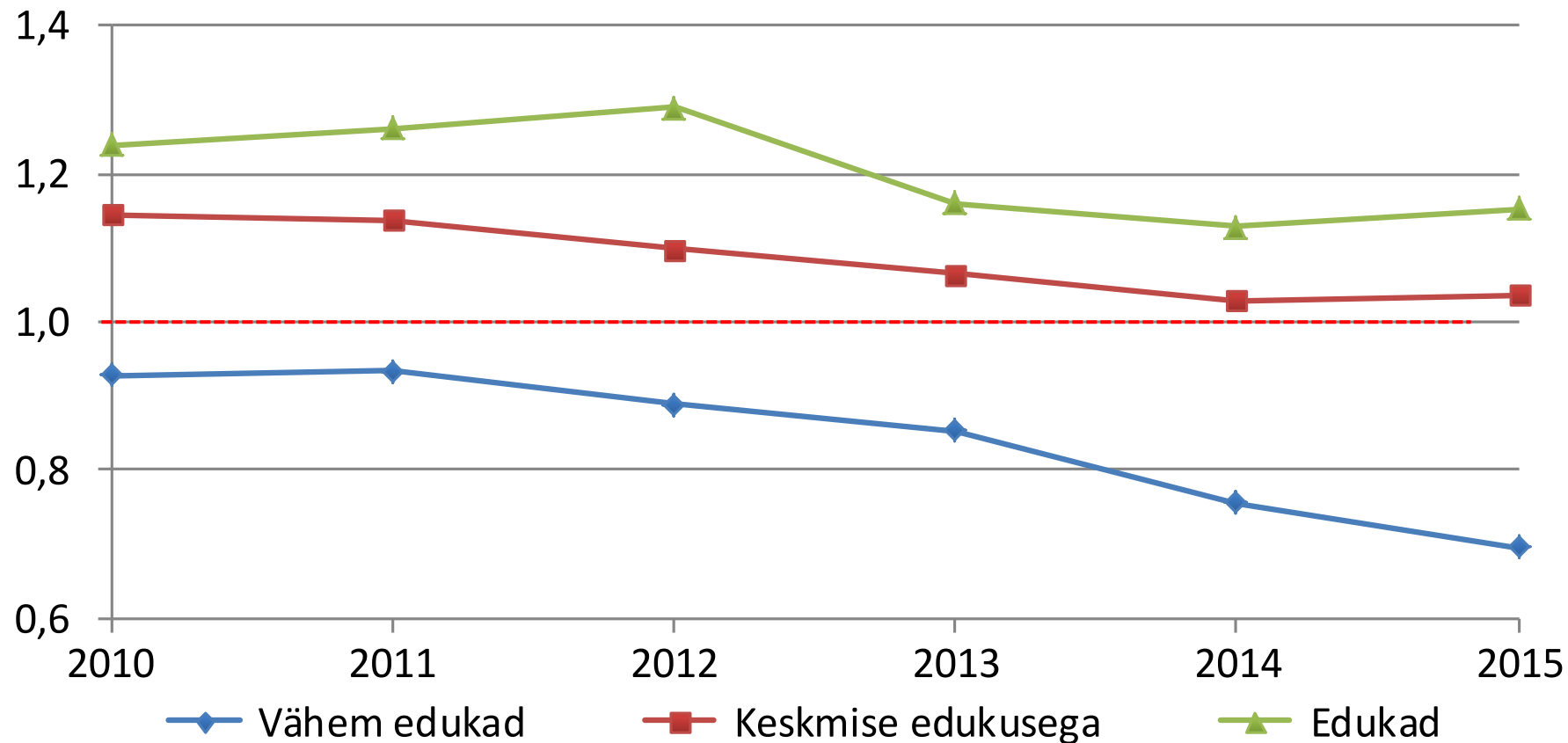

Kogutoodangu ja kogukulude suhe

* ilma toetusteta

Kogutoodangu ja kogukulude suhe

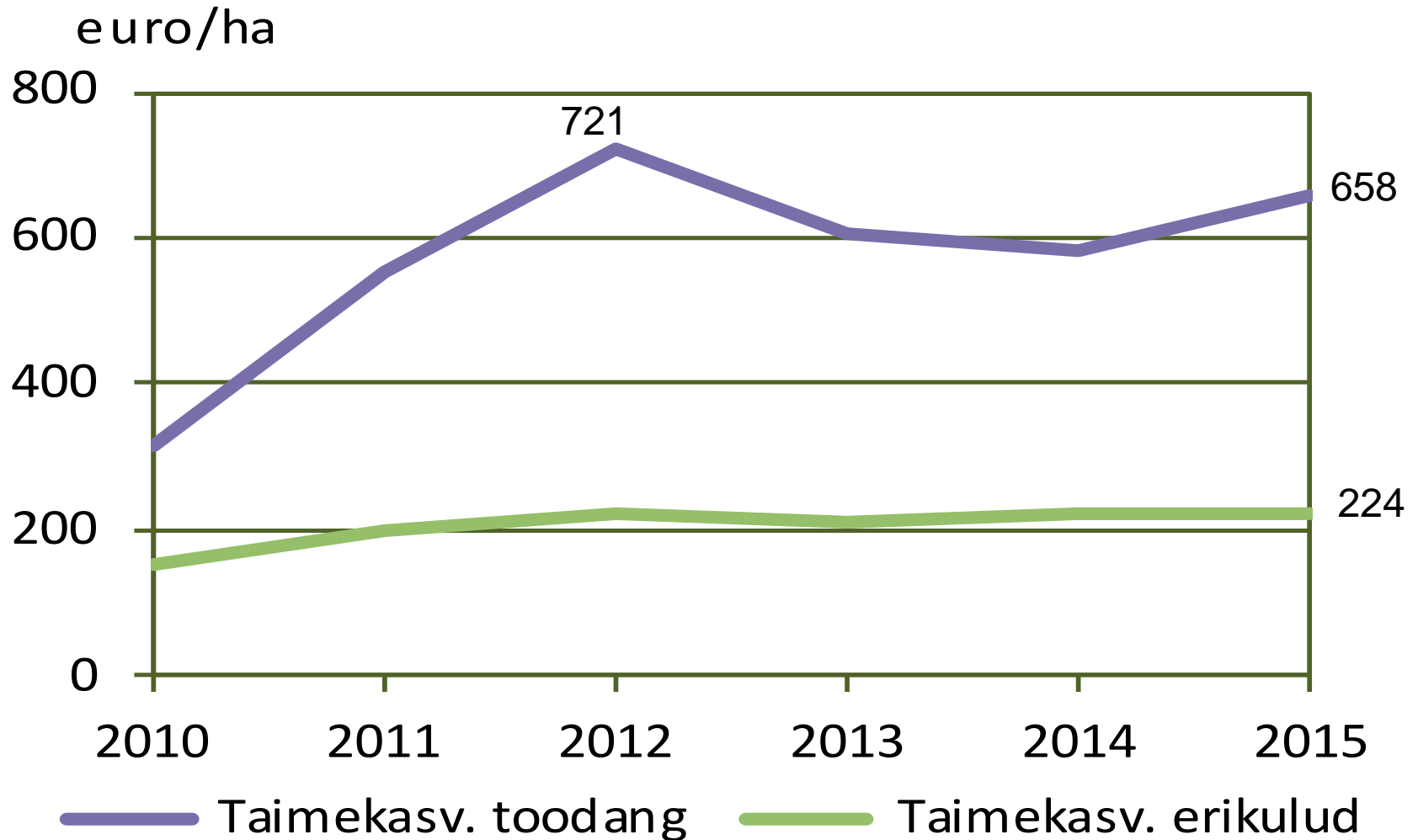

* koos toetustega, v.a investeeringutoetused

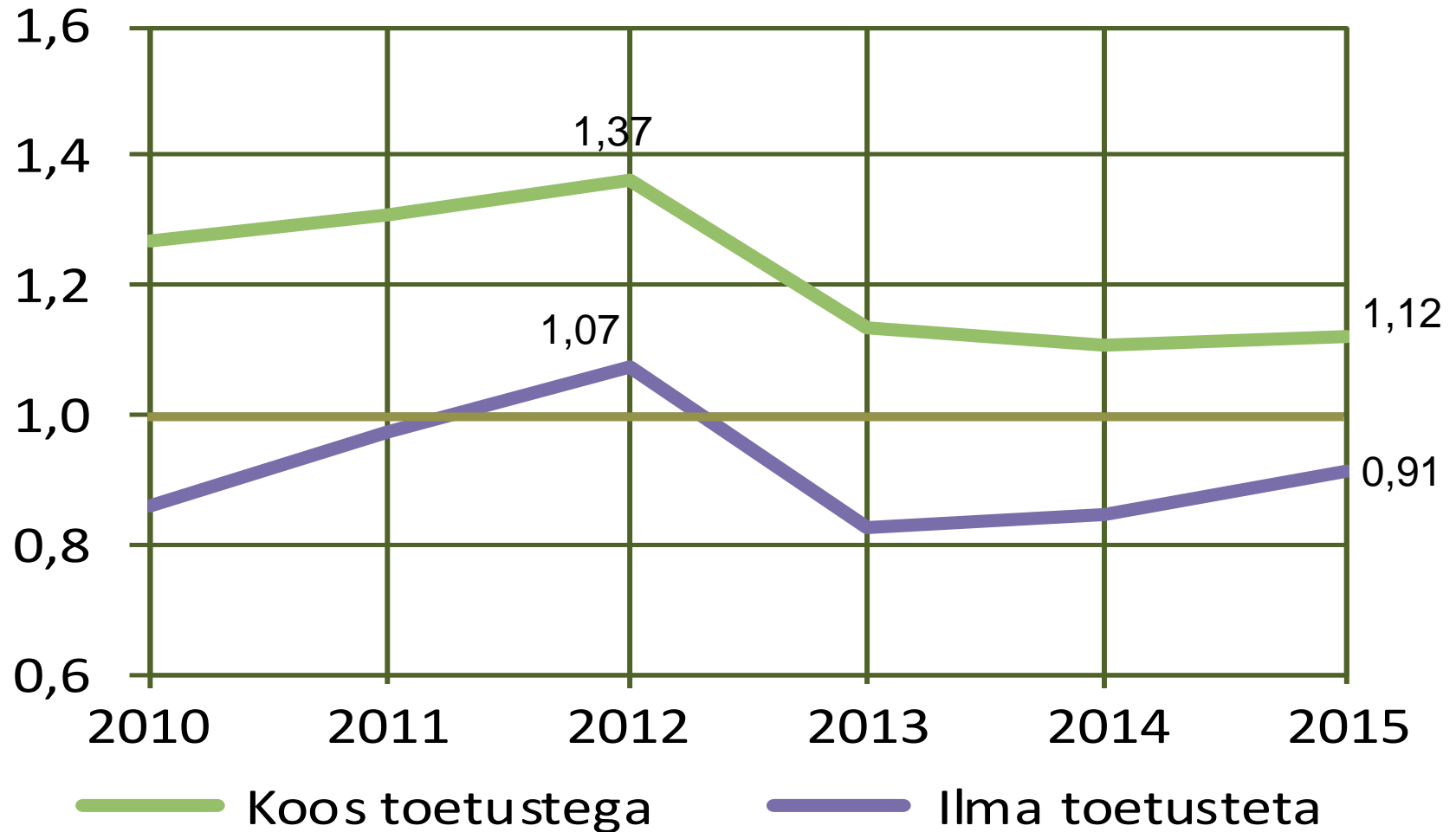
Taimakasvatus

	2013	2014	2015
Põllumajandusmaa, ha	156	149	150
Nisu saagikus, t/ha	3,5	4,0	4,8
Tööjõud, tju	1,21	1,19	1,18
Kogutoodang (€/ha)	500	556	668
Toetused, v.a investeeringutele (€/ha)	188	171	155
Kogukulud (€/ha)	606	656	732
Netolisandväärtus (tuhat €/tju)	19,4	18,8	23,3
Netolisandväärtus ilma toetusteta (tuhat €/tju)	-4,9	-2,5	3,6
Põllumajandustoodangu müügitulu (€/ha)	395	445	527
Sissetulekud, €/ha	:	688	767
Toetuste osakaal sissetulekutes, %	:	25%	20%

Taimikasvatustoodang ja -erikulud

Kogutoodangu ja kogukulude suhe

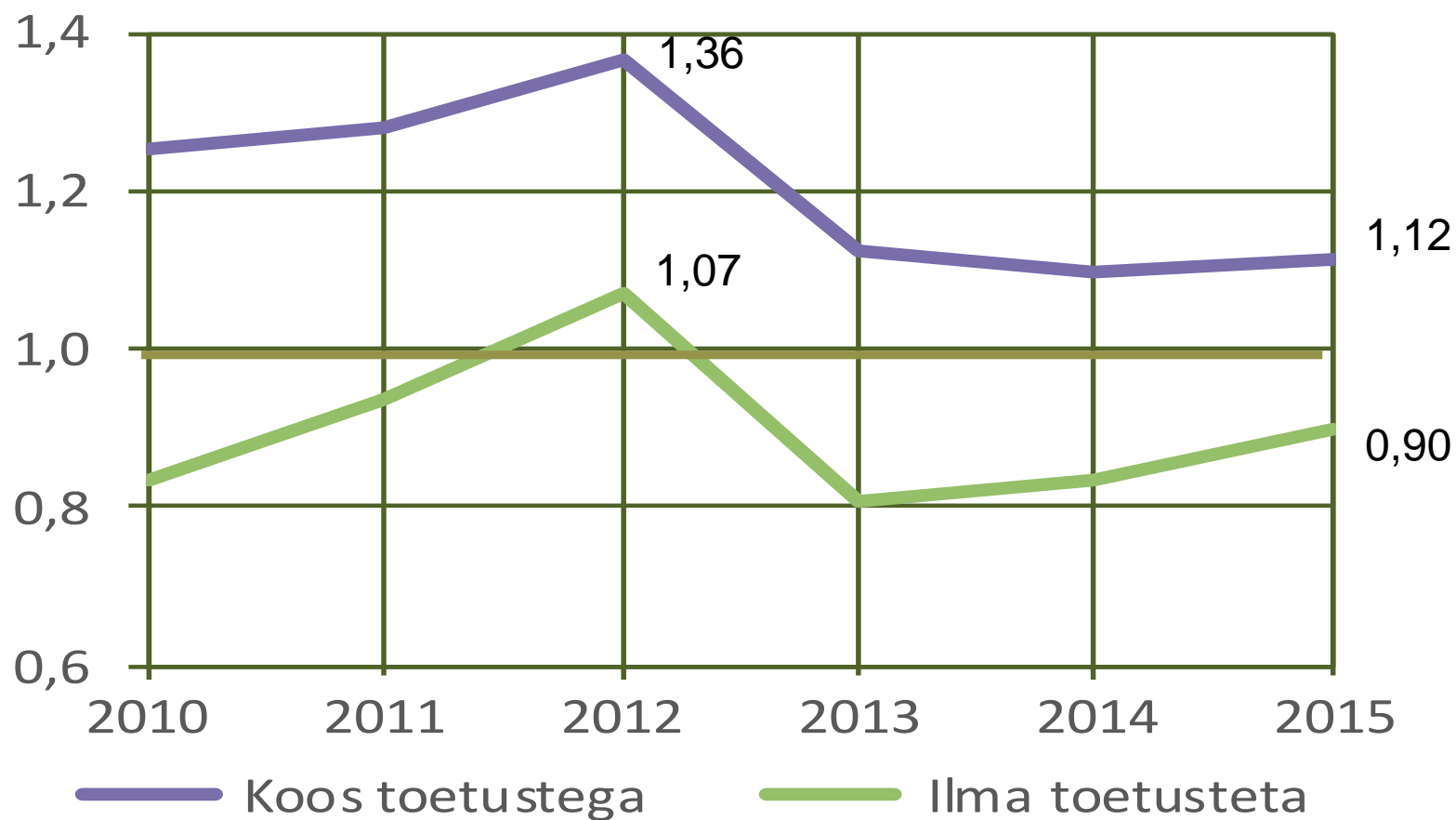
Tüüp A: Taimekasvatus

Teraviljakasvatus

	2013	2014	2015
Põllumajandusmaa, ha	197	178	186
Nisu saagikus, t/ha	3,6	4,0	4,8
Tööjõud, tju	1,2	1,3	1,2
Kogutoodang (€/ha)	478	545	653
Toetused, v.a investeeringutele (€/ha)	188	171	156
Kogukulud (€/ha)	593	651	725
Netolisandväärtus (tuhat €/tju)	21,8	20,8	26,4
Netolisandväärtus ilma toetusteta (tuhat €/tju)	-7,9	-3,5	2,6
Põllumajandustoodangu müügitulu (€/ha)	379	437	529
Sissetulekud, €/ha	:	608	685
Toetuste osakaal sissetulekutes, %	:	28%	23%

Kogutoodangu ja kogukulude suhe

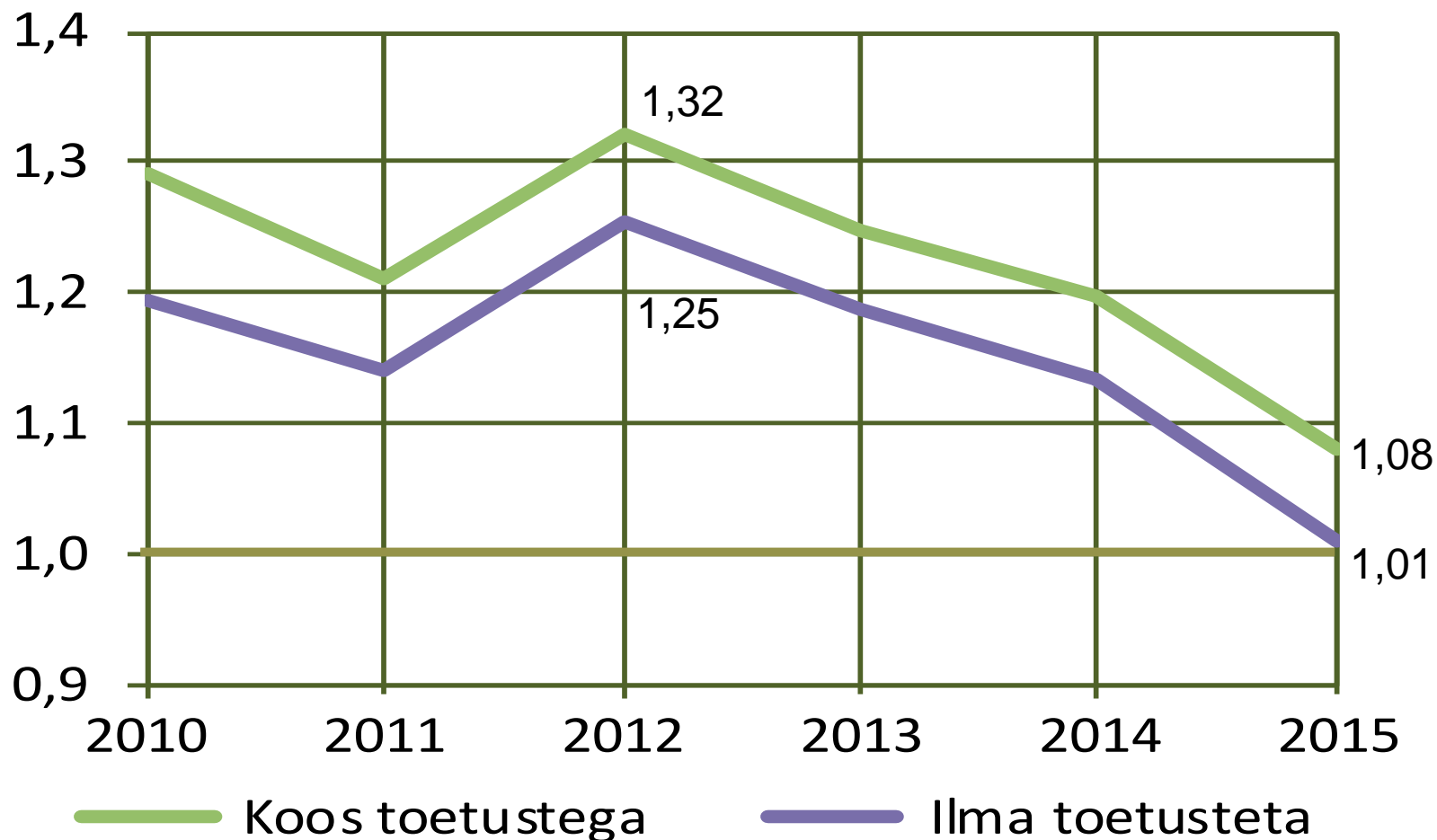

Tüüp 15: Teravili, õli- ja valgukultuurid

Aiandus

	2013	2014	2015
Põllumajandusmaa, ha	15,5	10,7	10,9
Tööjõud, tju	1,74	1,56	1,65
Kogutoodang (€/ha)	2438	3377	3452
Toetused, v.a investeeringutele (€/ha)	125	193	240
Kogukulud (€/ha)	2051	2982	3416
Netolisandväärtus (tuhat €/tju)	9,5	9,4	7,9
Netolisandväärtus ilma toetusteta (tuhat €/tju)	8,3	8,1	6,3
Põllumajandustoodangu müügitulu (€/ha)	1850	2363	2952
Sissetulekud, €/ha	:	2912	3456
Toetuste osakaal sissetulekutes, %	:	7%	7%

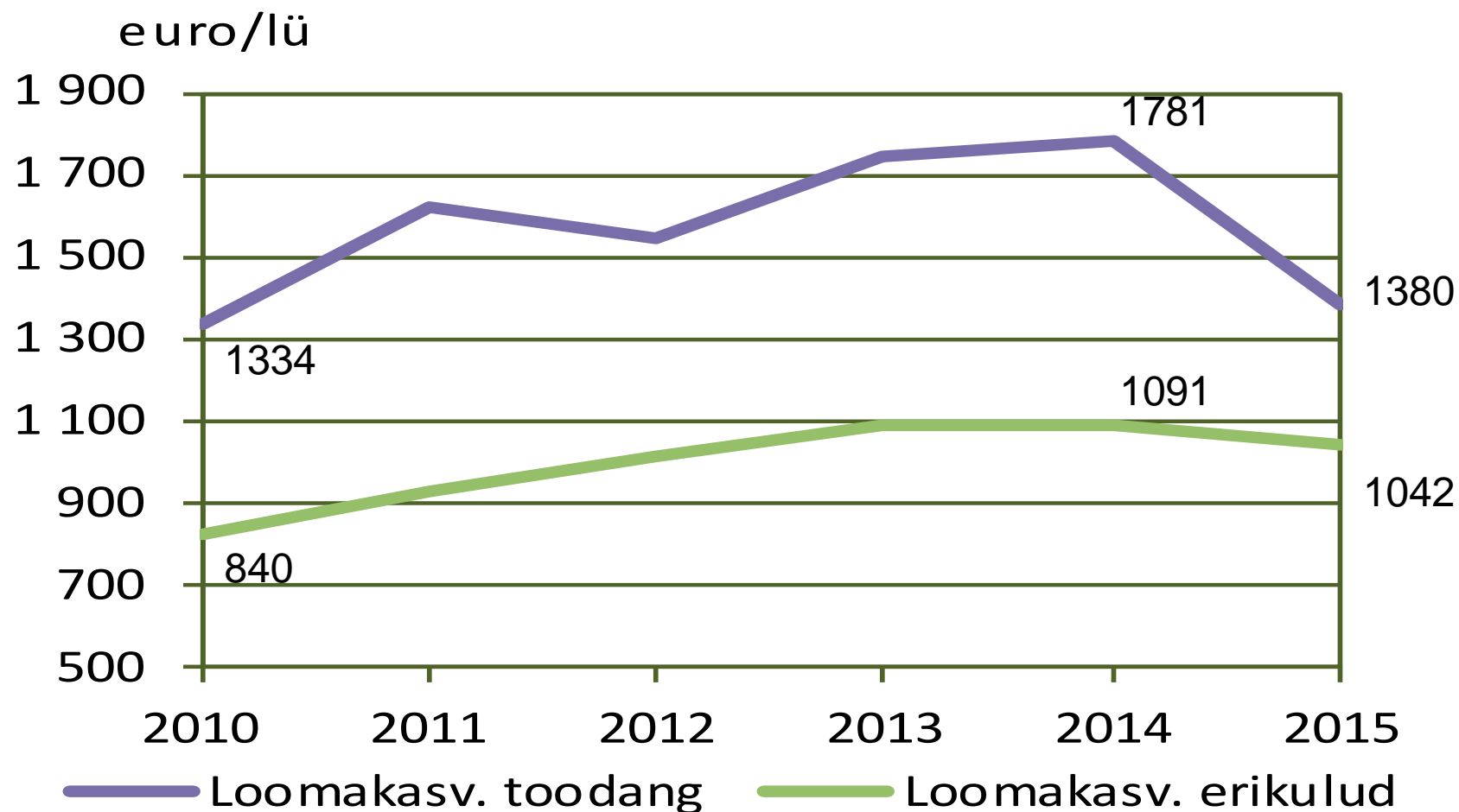
Kogutoodangu ja kogukulude suhe

Piimatootmine

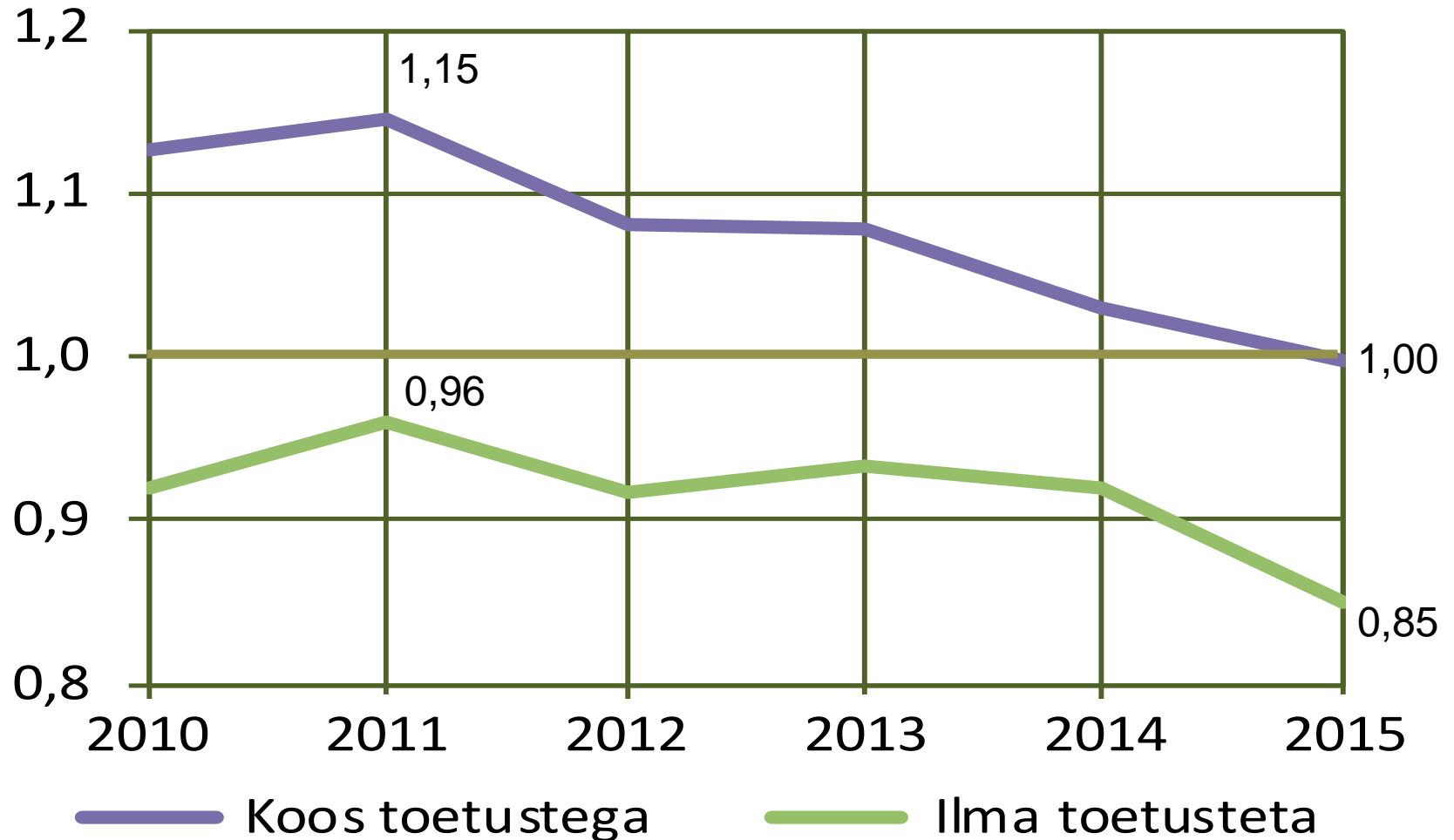
	2013	2014	2015
Põllumajandusmaa, ha	173	195	192
Piimalehmad, pea	55	67	67
Tööjõud, tju	3,71	4,18	4,07
Kogutoodang (€/ha)	1325	1475	1310
Toetused, v.a investeeringutele (€/ha)	206	175	225
Kogukulud (€/ha)	1418	1603	1540
Netolisandväärtus (tuhat €/tju)	17,8	16,9	14,3
Netolisandväärtus ilma toetusteta (tuhat €/tju)	8,2	8,7	3,6
Põllumajandustoodangu müügitulu (€/ha)	952	1088	936
Sissetulekud, €/ha	:	1327	1248
Toetuste osakaal sissetulekutes, %	:	13%	18%

Loomakasvatustoodang ja -erikulud

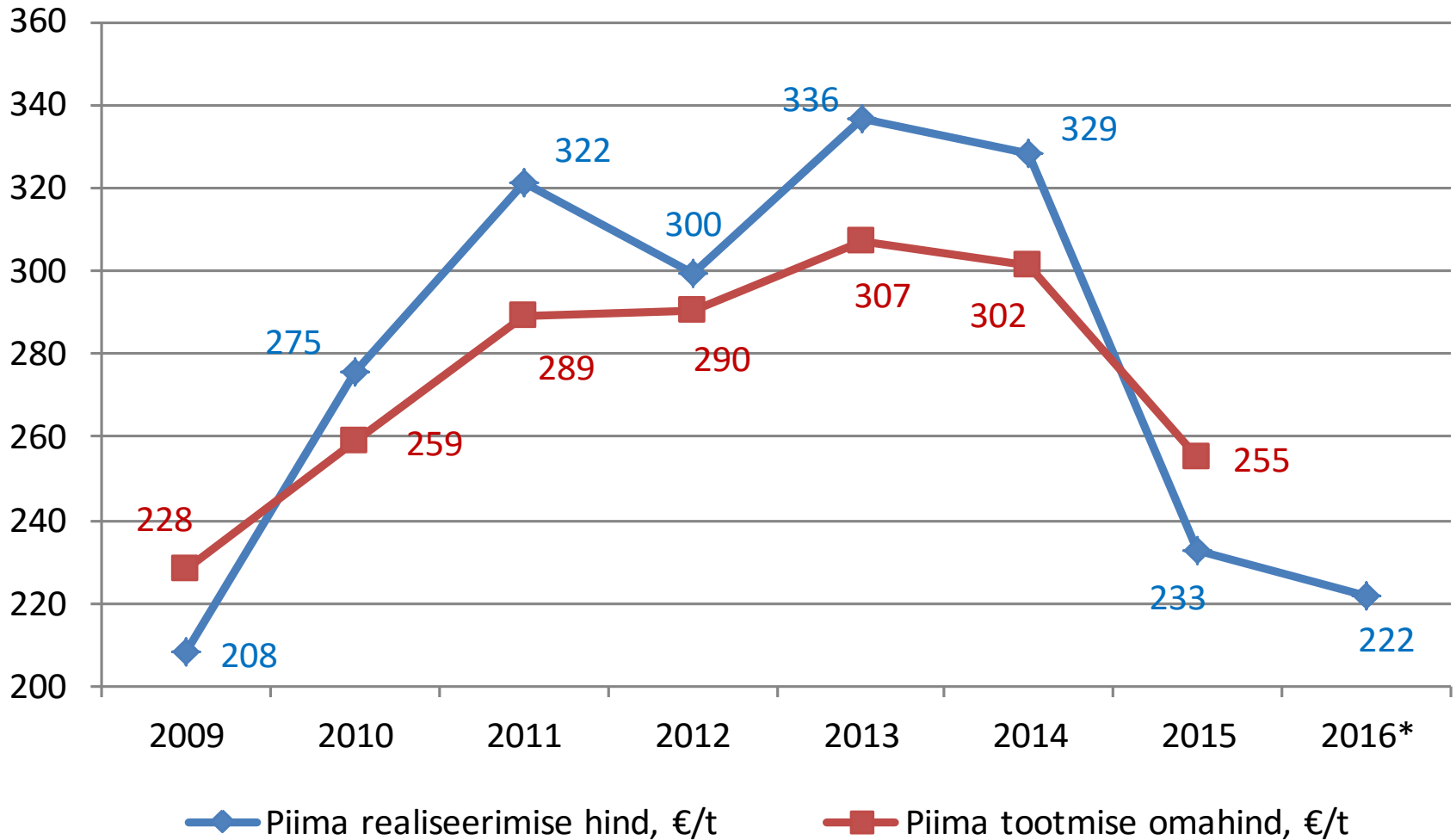

Tüüp E: Piimatootmine

Kogutoodangu ja kogukulude suhe

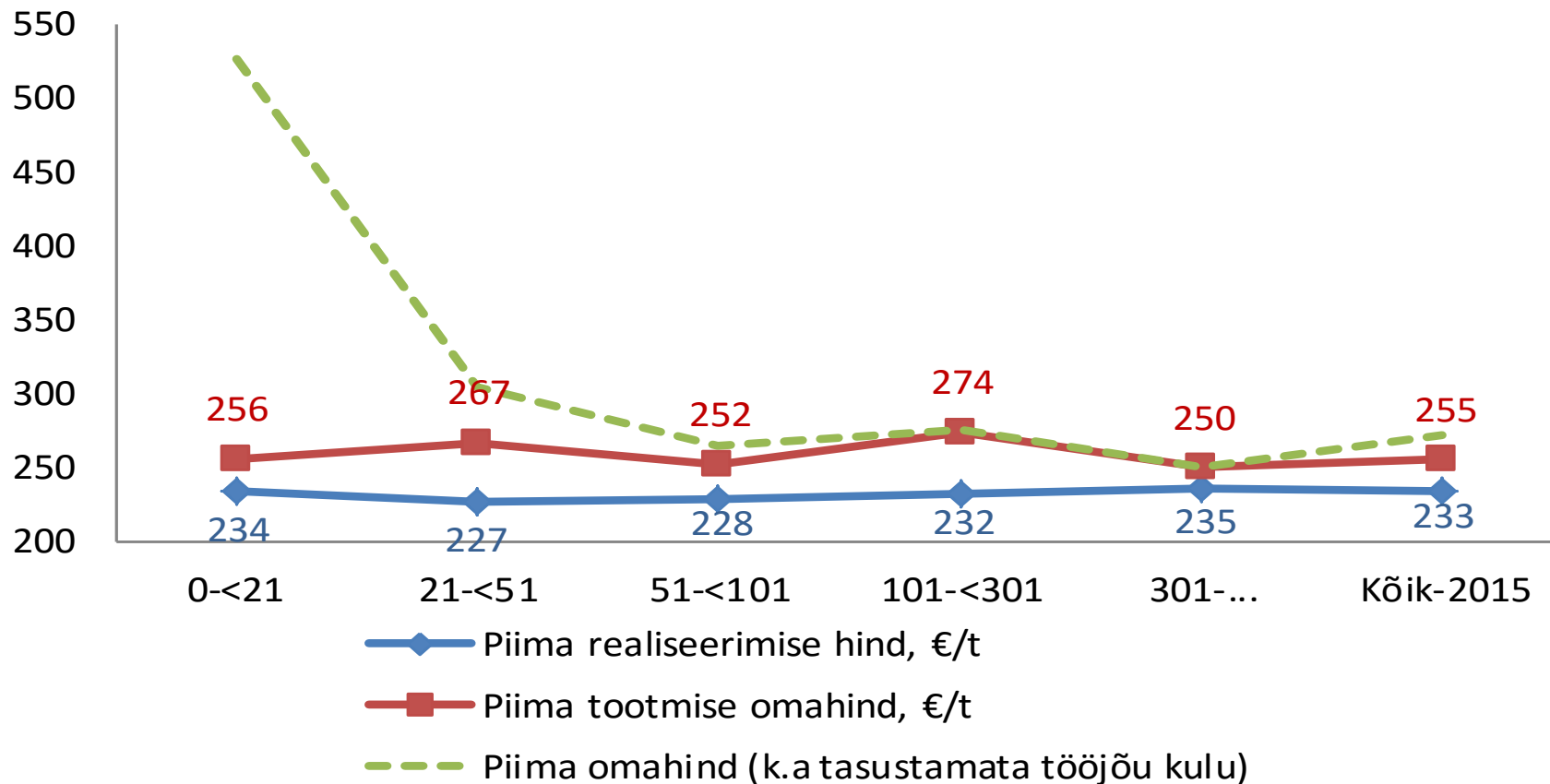

Piima tootmise omahind ja kokkuostuhind

Tüüp E: Piimatootmine
MMIK arvutused

Piima tootmise omahind ja realiseerimisehind, 2015

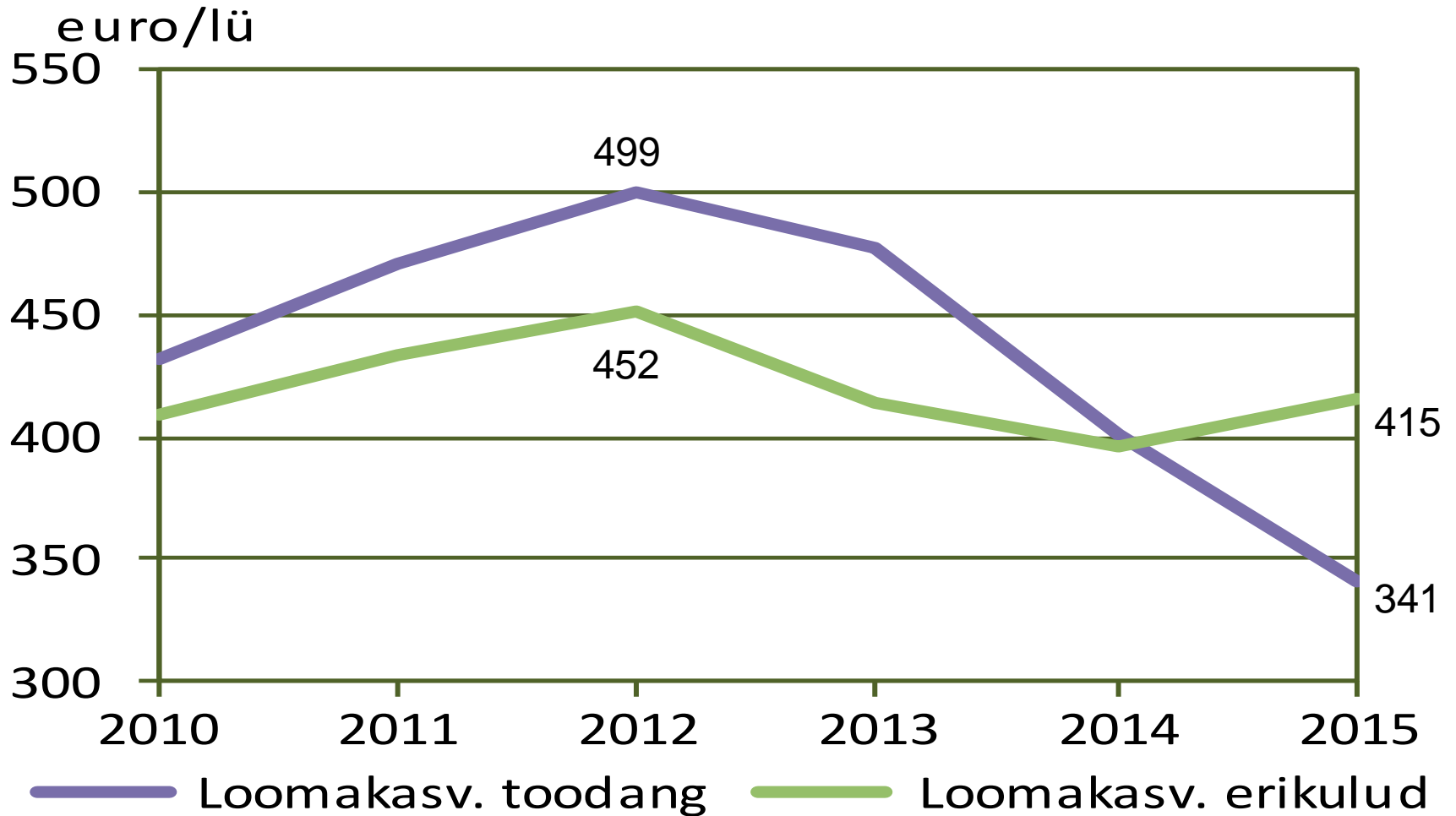
Tüüp E: Piimatootmine
MMIK arvutused

Loomakasvatus

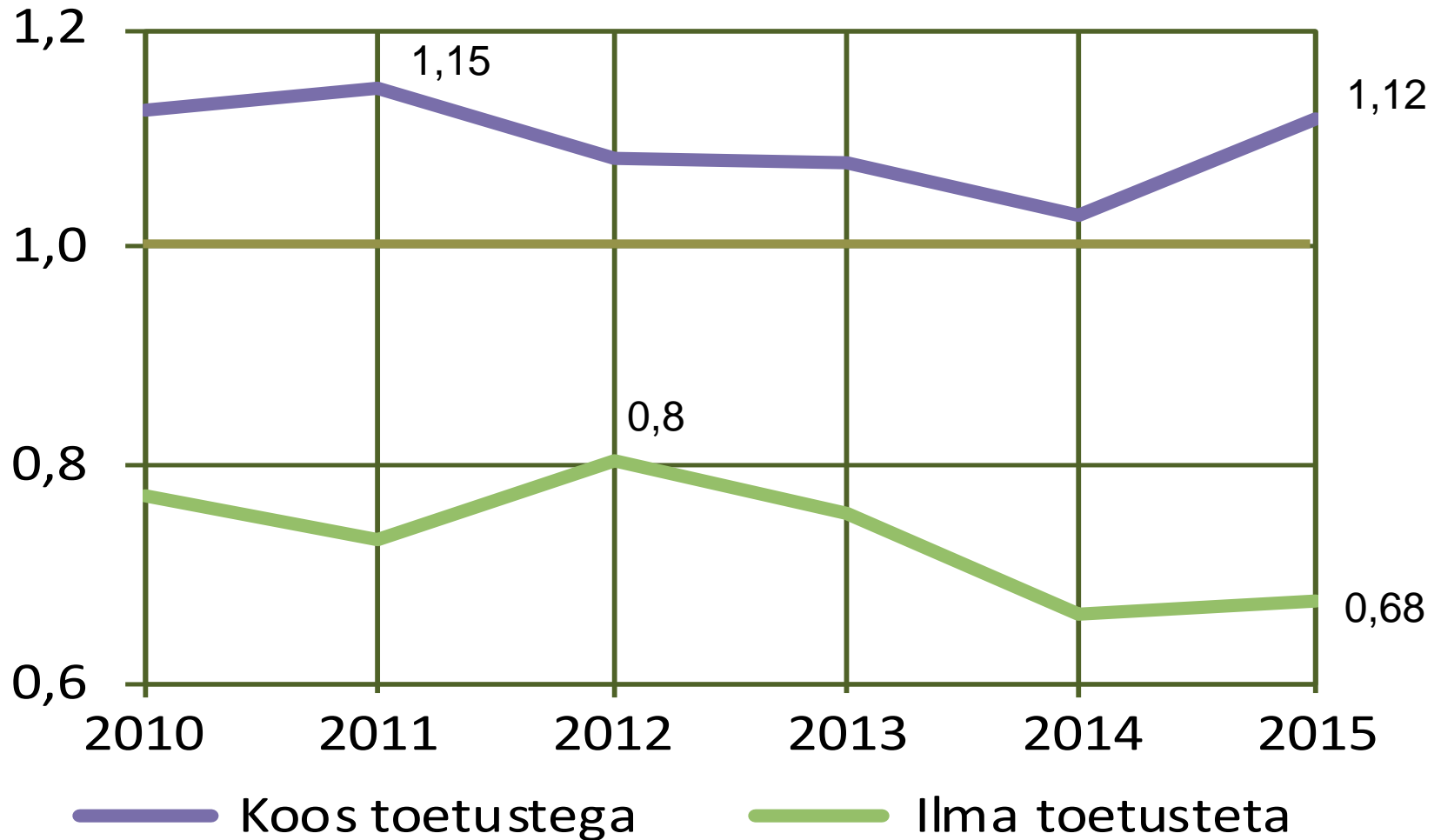
	2013	2014	2015
Põllumajandusmaa, ha	67	80	79
Põllumajandusloomad, lü	24	31	29
Tööjõud, tju	1,32	1,31	1,26
Kogutoodang (€/ha)	362	320	308
Toetused, v.a investeeringutele (€/ha)	222	199	201
Kogukulud (€/ha)	479	481	455
Netolisandväärtus (tuhat €/tju)	8,0	6,5	6,9
Netolisandväärtus ilma toetusteta (tuhat €/tju)	-3,3	-5,7	-5,7
Põllumajandustoodangu müügitulu (€/ha)	190	177	164
Sissetulekud, €/ha	:	406	397
Toetuste osakaal sissetulekutes, %	:	49%	51%

Loomakasvatustoodang ja -erikulud

Tüüp F: Loomakasvatus

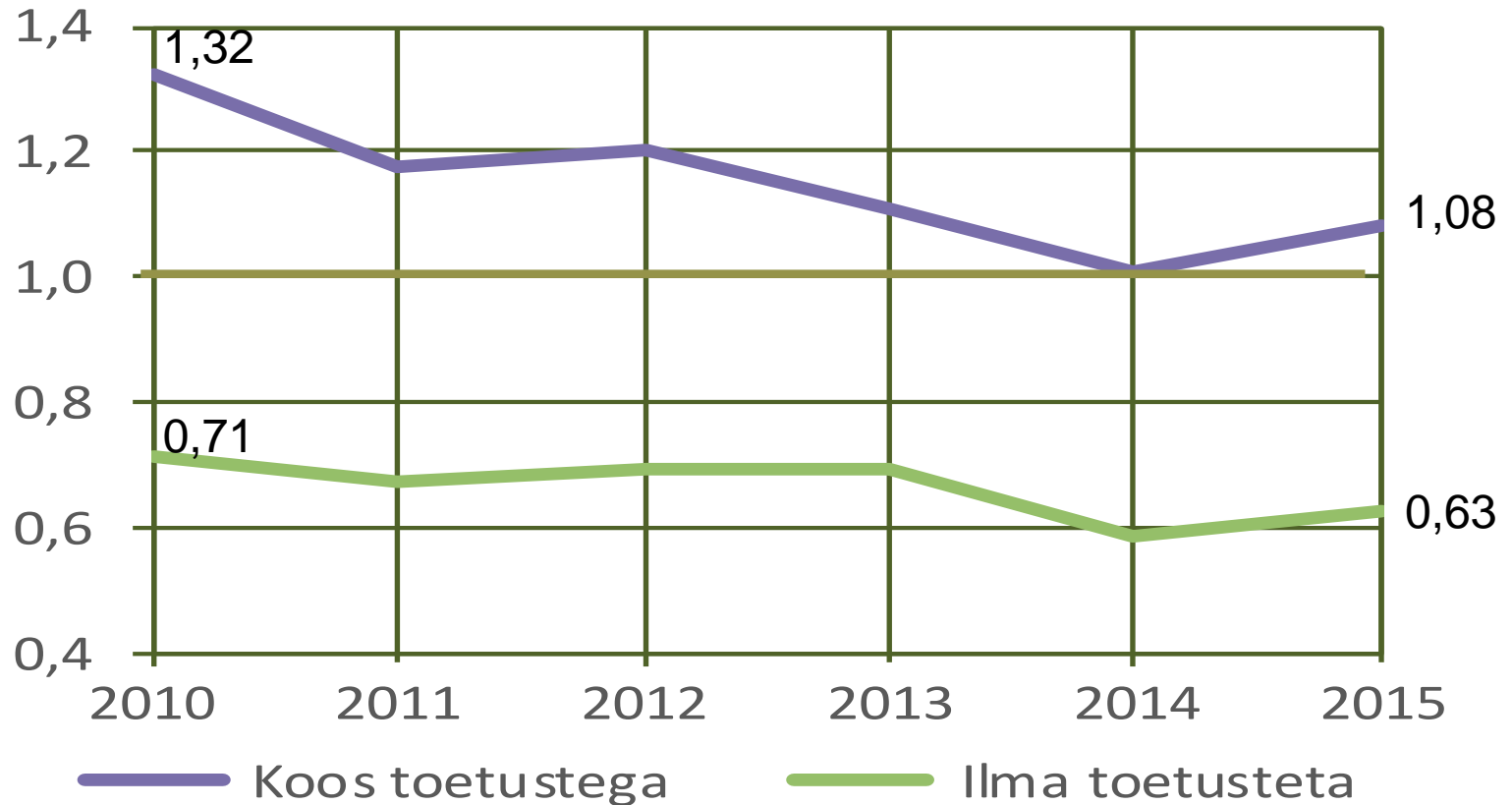
Kogutoodangu ja kogukulude suhe

Lihaveisekasvatus

	2013	2014	2015
Põllumajandusmaa, ha	112	123	122
Põllumajandusloomad, lü	44,5	47,1	44,8
Tööjõud, tju	1,5	1,4	1,4
Kogutoodang (€/ha)	379	271	287
Toetused, v.a investeeringutele (€/ha)	228	198	208
Kogukulud (€/ha)	548	464	458
Netolisandväärtus (tuhat €/tju)	10,5	7,6	9,6
Netolisandväärtus ilma toetusteta (tuhat €/tju)	-6,3	-9,7	-8,8
Põllumajandustoodangu müügitulu (€/ha)	211	158	156
Sissetulekud, €/ha	:	356	363
Toetuste osakaal sissetulekutes, %	:	56%	57%

Kogutoodangu ja kogukulude suhe

Lamba- ja kitsekasvatus

	2013	2014	2015
Põllumajandusmaa, ha	51	53	48
Põllumajandusloomad, lü	15,2	17,7	13,7
Tööjõud, tju	1,2	1,1	1,0
Kogutoodang (€/ha)	308	318	247
Toetused, v.a investeeringutele (€/ha)	228	218	200
Kogukulud (€/ha)	377	437	367
Netolisandväärtus (tuhat €/tju)	8,1	6,4	4,8
Netolisandväärtus ilma toetusteta (tuhat €/tju)	-1,5	-3,8	-4,2
Põllumajandustoodangu müügitulu (€/ha)	131	121	107
Sissetulekud, €/ha	:	339	306
Toetuste osakaal sissetulekutes, %	:	64%	65%

Kogutoodangu ja kogukulude suhe

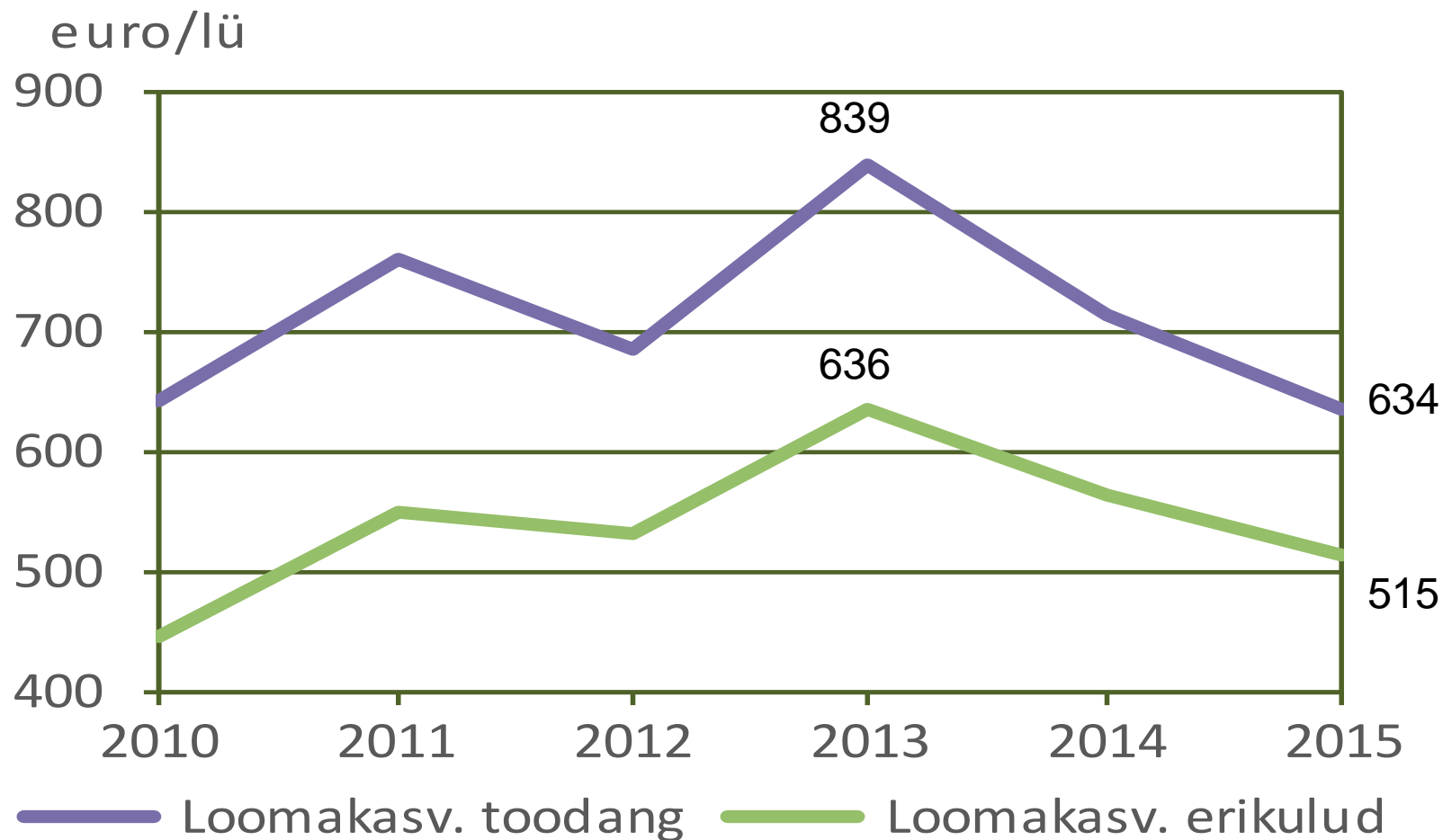

Seakasvatus

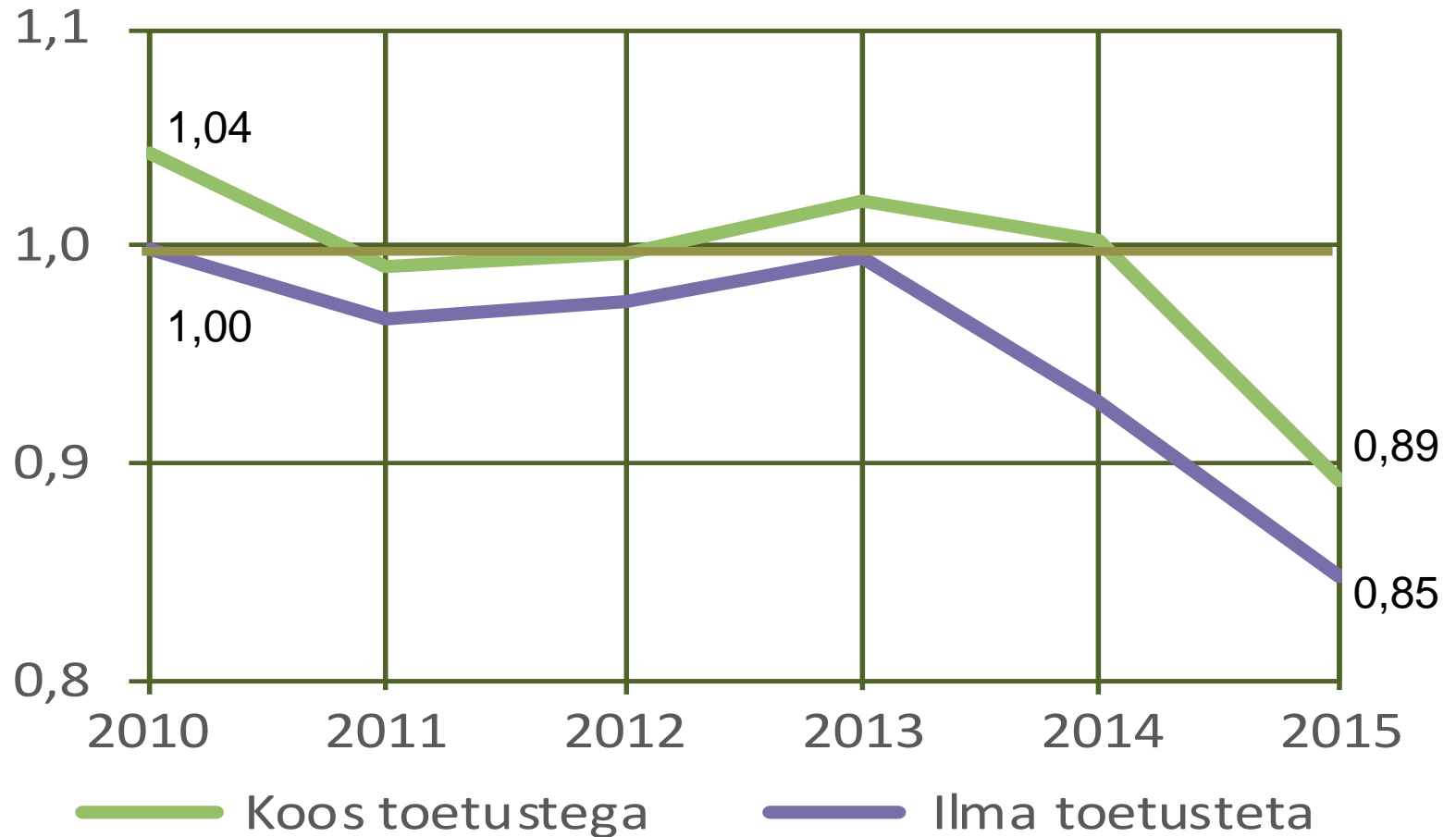
	2013	2014	2015
Põllumajandusmaa, ha	123,9	133,5	156,7
Põllumajandusloomad, lü	824,9	700,3	958,1
Tööjõud, tju	7,1	5,9	7,2
Kogutoodang (€/lü)	1040	860	813
Toetused, v.a investeringutele (€/lü)	27	68	43
Kogukulud (€/lü)	1045	926	959
Netolisandväärtus (tuhat €/tjü)	16,1	14,9	3,5
Netolisandväärtus ilma toetusteta (tuhat €/tjü)	12,9	7,0	-2,4
Põllumajanduslik müügitulu (tuhat €/tjü)	120,2	102,4	117,6
Toetuste osakaal sissetulekutes, %	:	4%	5%

Loomakasvatustoodang ja -erikulud

Kogutoodangu ja kogukulude suhe

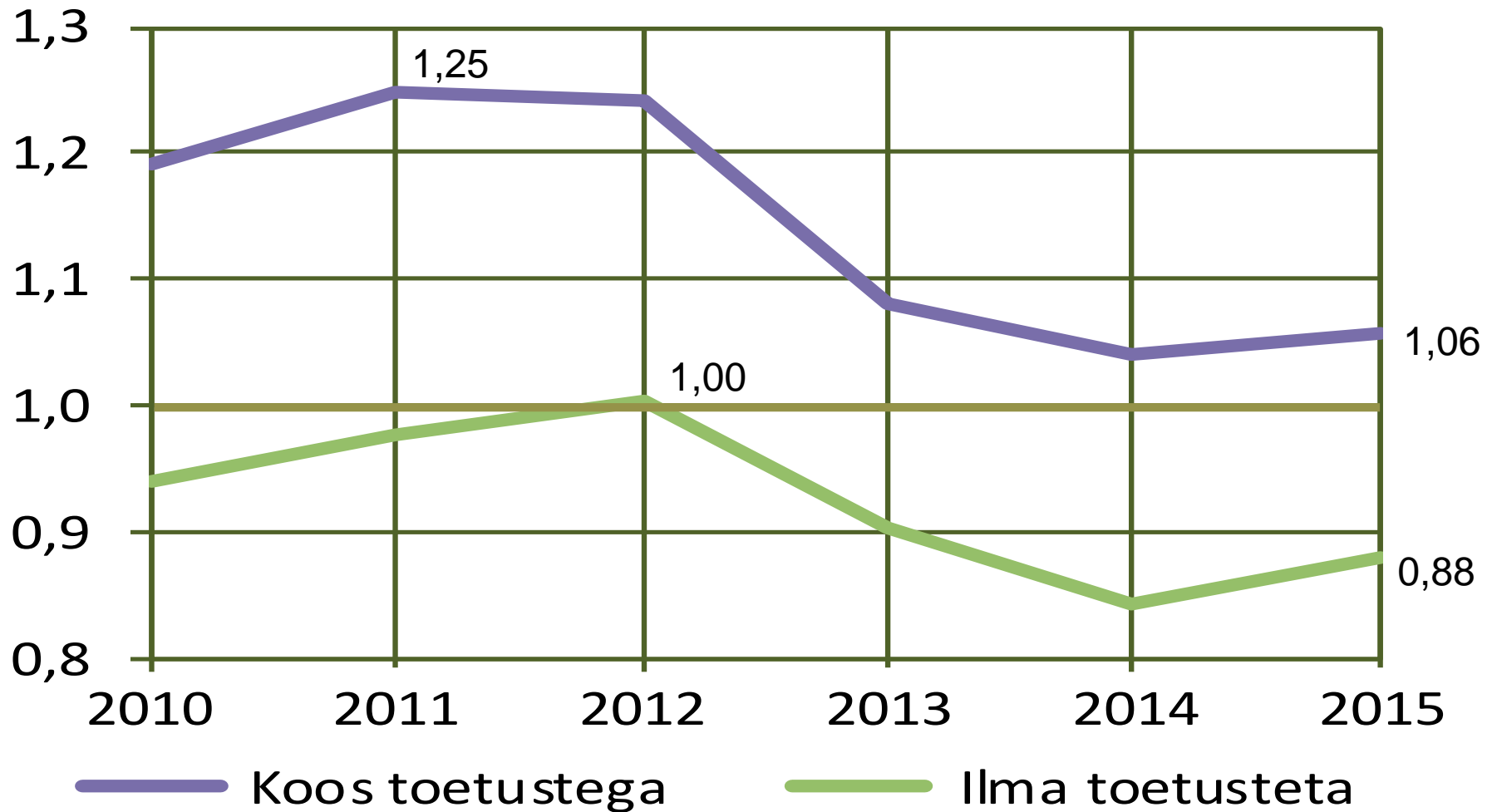

Tüüp: Seakasvatus

Segatootmine

	2013	2014	2015
Põllumajandusmaa, ha	83	86	84
Põllumajandusloomad, lü	31	31	24
Tööjõud, tju	1,91	1,74	1,65
Kogutoodang (€/ha)	1030	823	967
Toetused, v.a investeeringutele (€/ha)	201	192	195
Kogukulud (€/ha)	1139	976	1098
Netolisandväärtus (tuhat €/tju)	13,2	9,8	12,5
Netolisandväärtus ilma toetusteta (tuhat €/tju)	4,5	0,3	2,6
Põllumajandustoodangu müügitulu (€/ha)	763	654	692
Sissetulekud, €/ha	:	935	998
Toetuste osakaal sissetulekutes, %	:	21%	20%

Kogutoodangu ja kogukulude suhe

Tüüp H: Segatootmine

Andmete kogumine 2017. aastal

- Valimi suurus 660 (2016. majandusaasta)
  - Valimi aluseks põllumajandustootjate paneel, juhuvalim väljalangejate asendamisel
  - Valim peab olema esinduslik ja kajastama põllumajandussektori struktuuri
  - Valimis osalemine on vabatahtlik
    - Andmed on anonüümsed, üksikandmeid ei avaldata
    - Tasu andmete esitamise eest 100 eurot
    - Tagasiside andmeid esitanud tootjatele

Kokkuvõtteks

- Kvaliteetsed andmed tagavad realistlikud analüüsid
  - ▣ Esinduslik valim, mis kajastab sektori struktuuri
  - ▣ Andmete mitmetasandiline kontroll
  - ▣ Ühtne metoodika kõigis EL liikmesriikides
- Majandustulemuste analüüs
  - Tootja tasandil – tagasiside tootjale
  - Riigi tasandil - põllumajandussektori majandustulemuste analüüs on abiks otsuste tegemisel
  - EL tasandil – ülevaated erinevate sektorite kohta

Täna kuulamast!

Rohkem infot: www.maainfo.ee